

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Posvetovanja o zakonu za zaščito kmetov

Ves teden so se vršila pri ministrskem predstvedstvu posvetovanja o zakonu za zaščito kmetov. Posvetovanj so se udeleževali ministrski predsednik dr. Srškič, ministri dr. Albert Kramer, Ivan Pucelj, Juraj Demetrovič, Milorad Gjorgjevič in člani vladne večine JRKD v skupščinskem odboru za proučevanje omenjenega zakona. Posvetovanje je bilo sklicano, da se premestijo težkoče, ker so se pojavila razna mnenja in je del odbora zahteval, naj bi se izvedla razdolžitve kmetov s pomočjo državnih sredstev. Glede na denarni položaj države in nepregledne gospodarske posledice take rešitve je vlada to odklonila.

Po večdnevni razgovorih je bilo doseženo soglasje glede vseh dopolnilnih predlogov, ki so bili stavljeni v teku podrobne razprave v odboru. Točno se je opredelil pojem kmet in se je veljavnost zakona razširila glede na posestva, ki naj pridejo pod zaščito. Prvotno je zakon določal, da se naj novi zakon nanaša samo na posestva do 50 hektarov, zdaj je bilo pa sporazumno sklenjeno, da se poveča ta meja na 75 hektarov, s čimer bo krog zaščitenih kmetov razširjen.

Obrestna mera, ki je v zakonskem načrtu določena za kmečke dolgove z 8 odstotki s pribit-

kom 2 odstotkov za odplačevanje dolga, se zniža za 1 odstotek, tako da bodo morali kmetje plačevati za stare dolgove 7 odstotkov obresti s pribitkom 2 odstotkov za odplačevanje dolga, torej skupno 9 odstotkov. Če pa je upnik zasebnik, se določi obrestna mera na 4 odstotke. Plačevanje obresti in odplačevanje se mora vršiti polletno, in sicer 15. maja in 15. novembra.

Prvotno je načrt določal veljavnost novega zakona samo za dobo enega leta od dneva uzakonitve. Ta določba je bila zdaj črtana, tako da bo imel zakon, ako bosta narodna skupščina in senat to odobrila, trajno veljavo in ne bo časovno omejen, kakor je bilo prvotno mišljeno. Če vzamemo po tem zakonu dovoljeno odplačevanje dolgov, bi kmetje odplačali svoje dolgove v 50 letih.

Izredne važnosti je dodatna določba, s katero se pooblašča kmetijski minister, da v primeru, če bi se razmere bistveno izpremenile, na novo uredi višino obrestne mere in odplačevanje dolgov s posebno uredbo.

V skupščini in senatu se bo za ta zakon najbrž priznala nujnost, da bi ga mogli obe zbornici pravočasno sprejeti, ker poteče, kakor je znano, sedanjemu zakonu o zaščiti kmetov 20. decembra veljavnost.

Občinski zakon je vrnjen vladi v ponovno proučevanje

Po celodnevni obravnavi je bila v soboto v skupščinskem odboru zaključena načelna razprava o občinskem zakonu. Seji sta prisotstvovala v imenu vlade minister dr. Albert Kramer in notranji minister g. Živojin Lazič. V teku se je v soboto je govoril tudi narodni poslanec dravske banovine gospod Ivan Prekoršek, ki je razčlenjeval zakonski načrt zlasti glede na razmere v dravski banovini. V načelu je poslanec Prekoršek pozdravil ta zakon, ki naj naposled dovede do enotne organizacije občin, teh najnižjih in najvažnejših upravnih edinic. Prehajajoč na razmere v dravski banovini je naglašal, da je za dravsko

banovino združenje malih občin v velike, življenja sposobne upravne enote nujno potrebno. Ne sme pa zaradi tega trpeti posebni socialni, gospodarski in prosvetni ustroj malih mest, trgov in letoviških krajev, ki imajo lahko izpod 2000 prebivalcev, kakor to določa zakonski načrt kot najnižjo mero za vsako občino. Zahteval je razbremenitev občin od poslov, ki jih morajo vršiti v prenesenem področju. Kolikor pa občine morajo vršiti te posle, morajo dobiti za to delo tudi finančno podlago s tem, da se jim v ta namen odstopi neki odstotek državnih dohodkov za vršenje poslov za državo.

V svojem nadaljnjem govoru je poslanec gospod Prekoršek zahteval, naj se istočasno nujno izda tudi zakon o razsrediščanju državne uprave. Določbe o domovinstvu kakor tudi o občinskih volitvah naj se izločijo iz tega zakonskega načrta in naj se uredi ta vprašanja s posebnim zakonom o domovinstvu enotno za mesta in podeželje in s posebnim zakonom o občinskem volilnem redu, ki naj bo proporcionalen (sorazmeren), a ne večinski.

V svojih temeljnih izvajanjih se je nato dotaknil tudi raznih drugih perečih vprašanj in zahteval, da se razbremenene občine v pogledu plačevanja stanarine in kurjave za učiteljstvo, ki ga visoko ceni kot narodnega prosvetitelja in previsoko, da bi smelo biti v nekaki odvisnosti od milosti občinske uprave.

Vprašanje občinskih nameščencev je govornik obravnaval zelo temeljito in naglašal, da je to vprašanje v mestih urejeno s službeno pragmatiko, ki predstavlja posebno pravno pogodbo, v katero se država ne sme vmešavati. Vprašanje občinskih nameščencev v podeželskih občinah naj se prav tako prepusti občinam samim, da ga uredi v skladu s svojimi posli in svojimi dohodki. V vseh modernih državah je uvedena v tem pogledu popolna samostojnost občinskih uprav in najširša prostost, ki jo je treba uvesti tudi pri nas, koder je še ni, ter jo ohraniti in izpopolniti ter poglobiti tam, kjer je že sedaj uvedena.

Ob koncu svojega govora, ki je bil sprejet z veliko pozornostjo, je poslanec g. Prekoršek poudaril zahtevo, naj bodo občine v prvi vrsti gospodarske, ne pa politične edince, ki pa ne morejo in ne smejo nikdar zapustiti one jugoslovenske državne linije, ki nam jo je zažrtal vladar v svojem šestojanuarskem manifestu, s katerim je izbrisal preteklost v dušah naroda. «Mi ne smemo te preteklosti», je končal svoja izvajanja, «niti v svojih dušah, niti v svojih računih nikdar več obnavljati, ako hočemo biti resnični predstavniki naroda in njegove volje.»

Ob koncu razprave je notranji minister g. Živojin Lazič glede na ta in druga izvajanja izrazil željo, naj bi se zakonski načrt ponovno vrnil ministrskemu svetu, da ga glede na načelna vprašanja, ki so bila sprožena, še enkrat prouči in primerno spremeni. Odbor je to sprejel.

Zbor delavskih zbornic in delavska vprašanja

V prostorih Delavske zbornice v Beogradu se je vršil 3. in 4. t. m. zbor delavskih zbornic iz vse države. Iz dravske banovine so bili navzočni: za Narodno strokovno zvezo gg. Rudolf Juvan in Vladimir Kravos, za Krščansko-socialno delavsko organizacijo gg. Srečko Žumer in Fran Žužek, za svobodne delavske sindikate pa gg. Melhijor Čobal, Lovro Jakomini, Joža Golmajer, Filip Uratnik, Josip Petejan in Jurij Stanko. Otvoritvi zbora so prisostvovali tudi zastopniki vlade. Zbor je otvoril tajnik Centrale delavskih zbornic gospod dr. Živko Topalović, ki je pozdravil zborovalce in goste ter v otvoritvenem nagovoru omenil tudi nesrečo v Hrastniku. Navzočni so stoje

poslušali njegov govor, v katerem je orisal žalostne posledice te velike rudniške nesreče. Govornik je poudarjal dolžnost podjetja, da skrbi za varnost delavcev, in zahteval, da se rodbinam ponesrečenih rudarjev prizna primerna odškodnina.

V svojem nadaljnjem govoru je g. dr. Topalović naglašal, da se je sestel zbor delavskih zbornic v skrajno slabih časih in na pragu zime, ko narašča brezposelnost in bo treba napeti vse sile, da se omilijo posledice splošnih gospodarskih težav, ki jih najbolj čuti delovno ljudstvo. Zato so na dnevnem redu vprašanja, ki zahtevajo nujne in temeljite rešitve.

ODOL
ne kvari zobne
sklenine,
dasiravno
ima največo
snažilno moč.

Nato je pozdravil zbor zastopnik ministra za socialno politiko in narodno zdravje načelnik g. dr. Dušan Jeremič, ki je poudarjal, da ministristvo skrbno zasleduje vse delo delavskih organizacij, in je izrazil željo, da bi zbor rodil koristne sklepe, ki pa naj bodo v okviru stvarnosti.

Pri volitvah predsedništva je bil izvoljen za predsednika slovenski odposlanec g. Josip Petec, ki se je zahvalil za izkazano zaupanje. Zbor je nato prešel na dnevni red.

Tajnik Centrale delavskih zbornic g. dr. Živko Topalović je podal obširno poročilo o položaju brezposelnosti v Jugoslaviji in je navedel vse okoliščine, ki so dovedle do tega, da se v posameznih podjetjih ustavlja in omejuje obratovanje.

Tajnik ljubljanske Delavske zbornice g. Filip Uratnik je imel govor o delavstvu in davčni politiki, v katerem je očrtal nesorazmerno večje obdavčenje delavskega zaslužka v primeri z obdavčenjem dobička podjetniških družb in predlagal razne prenosne, da bi se ta neskladnost odpravila. Njegovo poročilo je sprejel zbor z veliko pozornostjo in je poročevalcu ob zaključku z dolgotrajnim ploskanjem izrazil svoje priznanje in odobravanje.

Predsednik združenih sindikalnih organizacij g. Krekič je poročal o stanovanjskem vprašanju. V svojih izjavah je poudaril neizogibno potrebo zakonske zaščite stanovanjskih najemnikov iz delavskih slojev, ker so sedanje najemnine čisto višje, kakor je celomesečni zaslužek delavca.

O socialnem zavarovanju je govoril tajnik zagrebške Delavske zbornice g. Vilim Haramina, ki je orisal težavno stanje socialnega zavarovanja in poudaril nujno potrebo starostnega zavarovanja. Baval se je tudi z akcijo gospodarstvenikov glede razsređenja delavskega zavarovanja in pobijal nekatere navedbe, s katerimi utemeljujejo gospodarstveniki svoje zahteve, označujoč jih kot škodljive za delavsko zavarovanje.

O vseh poročilih se je razvila nato obširna razprava, v katero so posegli zastopniki vseh pokrajin. Med razpravo je izpregovoril tudi načelnik g. Dušan Jeremič, ki je naglašal, da se vprašanje brezposelnosti v javnosti navadno pretirava. Po uradnih podatkih, ki jih je zbralo ministristvo preko okrožnih uradov za zavarovanje delavcev, ki imajo najboljši vpogled v stanje zaposlitve, je v vsej državi brezposelnih 200.000 delavcev. Ministristvo posveča temu vprašanju vso pozornost in

je hotelo z raznimi ukrepi brezposelnost kolikor mogoče omiliti, kar se da doseči tudi brez posebnih izrednih ukrepov s strožjim izvajanjem obstoječih zakonov. Poudaril je, da je tudi dolžnost delavskih organizacij, da same opozore oblastva na vse, kar ni v skladu z zakonskimi določbami. Po potrebi naj se obrnejo tudi neposredno na ministristvo. V dravski banovini se to tudi že izvaja in je prejelo ministristvo že več važnih opozoril.

Dne 4. t. m. je zbor razpravljaj predvsem o brezposelnosti, pri čemer je tajnik Centrale delavskih zbornic g. dr. Topalović zlasti omenjal prenatrpanost delovnega trga, kar ima za posledico številne zlorabe in izigravanja zakona o zaščiti delavcev. Zlasti v zadnjem času se vrše zlorabe z mladoletnimi. Na debelo se nastavlja učenci, ki morajo tri leta delati zastoj, ko pa se izuče, jih podjetniki postavijo na cesto in sprejmejo nove vajence. Prav tako se ne izvršujejo določbe o osemurnem delavniku in o prepovedi nočnega dela. Vse to povečuje brezposelnost. K temu prihaja še vedno večji dotok delavstva s podeželja v mesta in industrijska središča. Borze dela delno zaradi pomanjkanja denarja, delno pa zaradi slabe organizacije ne vrše svoje naloge tako, kakor bi bilo potrebno.

Ob koncu razprave je bila sprejeta obširna resolucija, iz katere navajamo glavne točke:

Zbor opozarja na to, da je v naši državi veliko število nespreskrbljenih brezposelnih delavcev. Ta brezposelnost je v veliki meri posledica neupoštevanja zakonskih določb o delovnem času. Zato poziva zbor odločilna oblastva, naj strogo pazijo, da se bodo določbe o delovnem času in nadurnem delu res izvrševale.

Podpiranje brezposelnih tako od države kakor tudi raznih socialnih ustanov in zasebnih društev je sicer nad vse dragoceno, vendar pa brezposelnih ne more preskrbeti niti z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami niti z najnujnejšimi. Zato smatra zbor za nujno potrebno, da se čimprej izvede določba člena 2. zakona o zaščiti de-

PRI REVMATIZMU

protinu, trganju, ishiasu, zobobolu in glavobolu se priporoča

masaža **ALGĀ**
za masažo

Steklenica Din 14—.

Oglas registriran pod št. br. 25.892/32.

lavcev, ki določa uvedbo zavarovanja zoper brezposelnost. To zavarovanje naj se izvede pri samoupravah pod državnim nadzorstvom. Državna in samoupravna oblastva naj bi se obvezala, da bi redno prispevala primerne zneske za to zavarovanje. Zavarovanje mora biti obvezno za vse vrste delavcev in nameščencev brez izjeme za vso državo. Dokler se to zavarovanje ne izvede, naj se izdajo nujni ukrepi, da se še v teku zime zagotovi boljša preskrba brezposelnih, kakor je bila doslej.

Zbor smatra za neizogibno potrebno, da se povečajo sredstva za borze dela. Vse občine in banovine naj se obvežejo, da bodo v svojih proračunih določile v ta namen primerne zneske. Razen tega naj se uvede tudi poseben davek na razkošje. Ker je sedaj brezposelnost zajela tudi sezonsko delavstvo, naj se pri podeljevanju podpore v tem pogledu ne delajo več razlike.

Država naj dovoli brezplačen prevoz vseh potrebščin, namenjenih za podporo brezposelnim. Ker je med brezposelnimi tudi veliko število kmetijskih delavcev, naj se uvede zanje tudi posebna dajatev v tej obliki, da bi vsak posestnik, ki ima nad devet oralov polja, prispeval za podporo brezposelnih po 5 kg žita in 5 kg koruze.

Obširno razpravljaj resolucija o davčni obremenitvi delavstva in ugotavlja, da je obremenitev delavstva sorazmerno mnogo večja kakor obremenitev ostalih stanov. Zato naj se v svrhu pravičnejše razdelitve davčnih bremen poviša ekstenstični minimum od 400 na 1000 Din. Namesto kuluka naj se uvede druga oblika davka, pri čemer pa naj se omogoči oddolžitve z delom. Naposled se izraža resolucija za uvedbo osebne dohodnine s progresivnim stopnjevanjem.

Za pospeševanje vinogradništva in sadjarstva

Gospodarska kriza, ki je zajela ves svet, nastopa še posebno hudo v vinorodnih krajih, zlasti v ljutomersko-ormoških goricah. Da razčisti položaj, je sklicala v nedeljo 4. t. m. podružnica Vinarskega društva v Ormožu zborovanje vno-

gradnikov v telovadnico meščanske šole v Ormožu.

Glavno poročilo je podal narodni poslanec g. Lovro Petovar. Predvsem je orisal vinogradnikom koristi novega trošarinskega zakona,

Soteščan:

Skrivnost občinske sirote

(Povest.)

Deklica je bila kar omamljena. Tako prijazno ji Gladež še ni bil govoril. Njegove besede so ji zveneale ko čarobna pesem. Vedela je, da stric — kakor ga je klicala — nima zakonitega dediča, toda nikdar ni pričakovala, da ji bo kaj zapustil. Tudi o njegovem bratu je že večkrat slišala. Sedje so ga slikali kot jako dobrega človeka. «Martin,» tako so pravili, «ni prav nič podoben svojemu bratu. Skupnega nimata drugega kakor samo to, da sta sinova ene matere. Njeni nauki so našli v njegovem srcu rodovitno zemljo, medtem ko so pri bratu padli na skalo...»

Miha, tako je bilo ime Gladežu, je bil starejši, zato je dobil po očetu domačijo. Martin je prejel izgovorjeno doto in odšel po svetu. V Ameriki je našel košček sreče. Njegovo bogastvo je kmalu zašlovalo. Gladež ga je vabil na obisk — mikali so ga dolarji. Poznal je bratovo darežljivost.

Pisma, ki so romala v Ameriko, pa brata niso omajala. Martin je uganil željo lakomnega brata ter mu je nekoč odgovoril s pesmico:

«Ljubica sred morja
rada bi moja bla;
pa je preveč vode,
plavat do nje.»

Od takrat si brata nista več pisala. Gladežu se je zdelo škoda denarja za pisma, ki niso ničesar zalegla. Martin pa si je mislil: «Zameril mi je,» ter ga ni maral več nadlegovati. Tako sta počasi drug drugega pozabila. Miho je vzlic temu še vedno mikalo, kako bi iztisnil iz brata kak dolarček. Toda sám ni znal pisati, koga drugega pa se je sramoval prositi.

Zvižaja, s katero je Gladež privezal rejenko na svoj dom, je uspela. Polonica je bila prva pri delu in je zadnja odhajala k počitku. Kljubovala je mrazu in vročini. Kadar je utrujena omagovala, tedaj jo je zvižajnik okrepil z obljubo: «Vse bo tvoje: njive, hiša in poln hlev živine. Pa ženina bo treba izbrati iz najboljše hiše.» Nato je navadno dostavil: «Le stopi, Polonica, le stopi! Saj ne delaš zame, ampak zase. Gradiš si zlato bodočnost. Krvavo morje!»

Gladežev dom je stal na spodnjem koncu Vrhovja. Mimo je držal uglašena občinska pot na okrajno cesto. Do najbližjega soseda je bilo komaj tri minute.

Gladeževi predniki niso bili trdni gospodarji. Mihov oče je še prosil na posodo, kadar je moral plačati davke. Sin pa je že drugim posojal. A gorje mu, kdor se je bil pri njem zadolžil! Visoke obresti je bilo treba plačati naprej in vedno s kakim nameščkom. Izkušnje so naučile dolžnike, da so poravnali svoj dolg pred pričo, zakaj oderuh je rad večkrat kaj pozabil drugim v škodo. Marsikdaj se je primerilo, da je bilo treba doplačati. Zaradi tega je bil Gladež na slabem glasu.

Mnogi niso mogli umeti, kako je Miha tako hitro obogatel. Krožila je govorica, da je nekoč izkopal zaklad ter se z njim opomogel. Pametni moške pa tega niso verjeli. Lahkoverne ženske so javkale, da je v zvezi z živim vragom.

Polonica je čula marsikaj, česar v svojih otroških preprostosti ni umela. Gladež in njegova žena sta se večkrat skrivaj menila. Predvsem je opazila, da je mož ponoči pogosto nekam izginil. To se je dogajalo redno pred vsakim sejmom. Odšel je brez ropota ter se je prav tako tiho vrnil.

Nekoč je prišel domov ponoči s krvavo prasko. Žena, ki ga je čakala ob brleči svetilki, je takoj privila luč ter ga pričela milovati. Govorila je s sočutjem: «Revček, ali si jo iztaknil? Pogledj, kako sem ti branila!»

Miha se je ozrl na peč, kjer je ležala rejenka. «Ali spi?» je pošepnil Neži.

«Že dolgo časa,» mu je odvrnila.

«Si kaj čula?» jo je vprašal skrivnostno.

«Nič. Zaprla sem vrata in okna... Morila me je neka tajna groza... Vsak šum me je prestrašil...»

«Streljal je,» ji je povedal na uho, v strahu da bi kdo ne slišal. «Poglej!» ji je pokazal prasko. «Oprasnilo me je svinčeno zrno...»

«Miha!» Žena je trepetala: «Na lasu je obviselo tvoje življenje. Pomisli, kam bi bil prišel, ako bi te bil pogodil!»

«Kam?» je široko zajal.

«V pekel... Pogubljen bi bil, ker bi bil umrl v smrtnem grehu...»

Jedilni pribor . . .

čisti bleščeče čistilka Vim!

Seča se Vam pri čiščenju jedilnega pribora ni treba več toliko truditi. Potrebno je samo: vlažna krpa in malo VIM-a . . . nekoliko gibov rok in izginila je nesnaga z nožev, vilic in žlic. VIM čisti tako hitro, ker vsebuje milo. Zato ne pušča za seboj nobenega sledu in orask!

VIM

ČISTILKA VIM ČISTI VSE!

ki omogoča vsakemu pridelovalcu prodajo po pet litrov v pridelovalni občini in po deset litrov tam, kjer so vinogradi v območju mestnih občin. Prav tako lahko pridelovalec brez vsake kontrole razpošilja od 50 litrov naprej, kamor hoče. Izven pridelovalne občine — če stanuje pridelova-

lec v kaki drugi občini — pa se petlitrski prodaja ne more vršiti, ker bi lahko dovedla do zrodkov, ki jih zakonodajalec hoče preprečiti. Dalje onemogoča novi zakon rabe špirta, ker s pospeševanjem rabe sadnega alkohola izločuje špirit iz potrošnje. Zakon določa tudi najvišjo

občinsko trošarino v kmečkih občinah do 50 par, v mestnih pa do 1 dinarja. V korist vinogradništva je, da se vinski zakon izvaja do skrajnosti. Potrebno je, da vsak vinogradnik pravilno napoveduje pridelek, da bi napačne statistike ne kvarile prizadevanja poslancev.

H koncu svojega strokovnega poročila je pozval g. poslanec navzočne, naj v bodoče vse ukrepe v korist vinarstva store skupno s podružnico, ker lahko vsak nepremišljen korak rodi prav nasprotno sadove.

Zatem je sledilo poročilo ravnatelja g. Prijola o sadjarstvu, ki je tesno združeno z našim vinogradništvom. Iz njegovega stvarnega poročila povzemamo:

Poraba sadja se od leta do leta veča in še dolgo ne bo dosegla viška. Četudi se druge države, posebno Zedinjene države in Rusija, trudijo, da povečajo svoje nasade, bodo naša jabolka še vedno našla svoje odjemalce, če se bo sadjarstvo smotrno gojilo. Naša banovina se je porazdelila na sedem okrožij ter so se za posamezna okrožja določile glavne in postranske vrste jabolk, ki se naj v teh okrožjih sadijo. Za mari-borsko okrožje so določene kot glavne vrste: kanadka, boskopski kosmač in ontario. Kot nadaljnje vrste naj se sadijo: porenski krivopecelj, Baumannova reneta in mošancelj. Kot postranske vrste pa pridejo v poštev: londonski peping, jonatan in zlata parmena. Vse te vrste so posebno prikladne za naše kraje kot pretežno vinorodne, ker imajo iste pogoje za dobro uspevanje kakor trta. S pravilnim gojenjem in škropljenjem se bo na eni strani lahko povečal sadni pridelek, na drugi strani se bo pa kakovost sadja dvignila. Trgovino s sadjem je treba dati v roke strokovnjakom, ker se z izvozom slabih jabolk lahko sploh onemogoči izvoz. V to svrhu bo treba dati koncesije le sposobnim trgovcem. Govornik je posebno poudarjal tudi potrebo čim večjega pridelovanja brezalkoholnih sokov, ki naj izpodrinejo počasi dosedanje nenaravne pijače.

Lepemu predavanju je sledilo vsestransko odobravanje poslušalcev. Po kratki razpravi, ki se je vršila predvsem o vinogradniških škodljivcih, je bila soglasno sprejeta od g. inž. Lukmana prečitana resolucija, ki se glasi:

1.) Odločilna oblastva naj zlasti v sedanjih časih hude vinske in splošne krize posvečajo vinogradniški panogi vso pozornost in jo v čim izdatnejši meri podpirajo in pospešujejo.

«Beži, beži! Nehaj! Krvavo morje!»

Neža pa je nadaljevala: «Ne morem molčati . . . To moraš opustiti . . . Dovolj imava, dokler bova živela . . . Tak denar ne bo prinesel blagoslova.»

Polonica je čula njun pogovor, a ga ni popolnoma razumela. Vsaka besedica ji je ostala v živem spominu. Kadar je bila sama, je razmišljala, kam hodi Gladež tako pozno ponoči, kdo je nanj streljal, zakaj mu je grozila teta s pogubljenjem in kakšen denar jima ne bo prinesel blagoslova.

Od takrat ni hodil Gladež več tako pozno od doma. Poslušal je svojo ženico, ki menda sama ni slutila, da se bodo tako kmalu uresničile njene besede.

Gladeževa rejenka je dopolnila dvajseto leto. Njen obraz je bil cvetoč kot vrtnica in oko ji je sijalo kakor zvezda. Vzlic svoji lepoti pa je bilo dekletu nekam mrtvo ter ni kazalo na zunaj tiste živahnosti kakor druga dekleta. Morila jo je zavest, da nima nikogar na svetu, Stricu in teti — tako je klicala Gladeža in njegovo ženo — ni več zaupala, odkar je čula ponoči njun skrivnostni pogovor.

Polonica je bila nekega večera posebno žalostna in potrta. Sedela je pred hišo in zrla v dolino. Premišljala je svojo bridko usodo.

Čudno, zakaj so nekateri dnevi v življenju tako pusti in mračni. Koliko temnih oblakov se nabere tedaj na našem nebu, katerih trudno oko ne more prodreti. Kadar obujamo grenke spomine, tedaj nam postane tesno pri srcu. Slični

smo bolniku, ki ga vse zaboli, čim se nekoliko premakne.

Zatopljena v mučno sedanjost je zapazila Polonica tujca srednjih let, ki je stopal počasi proti Vrhovju. Nosil je ličen kovčeg, katerega je prelagal po kratkih presledkih iz desnice v levico. Njegovo vedenje je pričalo, da so mu ti kraji dobro znani, zakaj pogosto se je ustavil ter se ozrl na Vrhovje in potem zopet navzdol o dolino. Morda je presojal, koliko se je izpremenila okolica, odkar jo je videl poslednjič pred mnogimi leti.

Pred Gladeže n se je ustavil in odložil kovčeg. Deklico je nagovoril z običajnim pozdravom. Polonica mu je plaho odzdravila.

Na tiho vasico se je spuščal mrak nedeljskega večera. Za gorami je ugašala večerna zarja. Njen odsev je rdečel oblake, ki so prihajali od juga in oznanjali izpremembo vremena.

Cesta, po kateri je dospel neznanec, je bila popolnoma prazna. Vrhovci so bili od nedeljah radi doma, posebno kadar so bili utrujeni od dela. Tedaj so polegali po sencah, zvečer pa so odhajali zgodaj počivat.

«Vročje je vročje!» Tujec si je obrisal čelo z belim robcem, ko se je ustavil ob mladenki.

«Soparno je», je dahnila komaj slišno. S tujim človekom dozda je ni občevala.

«Pa utrujen sem», je dostavil. «Noč me je dohitela.»

«Ali ste mnogo hodili?» Prijazen možak se je dekletu na mah prikupil.

«Več dni že potujem», je začel pr. povedovati. «Zares sem se že naveličal.»

«Hm. Kam ste pa namenjeni? Ali boste ostali tukaj na Vrhovju?»

«Nocoj ne pojdem naprej, ker se je znočilo. Moral bom nekje prenočiti. Imate li kaj prostora?»

Dekle ni opazilo, da se je tujec skrivaj namuznil. Zato je odgovorilo povsem resno: «Na hlevu sta seno in slama. Lahko greste tudi na kozolec.»

S tako ponudbo pa tujec ni bil zadovoljen. Vprašal je po gospodarju.

«Strica menda ni doma», mu je odgovorila.

«Ali nimaš očeta?» se je začudil.

«Nimam. Gladež nima otrok; jaz sem pri hiši kot rejenka. Vzel me je, ko sem bila še majhna in zdaj mu pomagam pri delu.»

Še nekaj je hotel vprašati, pa si je premislil. Bržkone je sklenil ostati nekaj časa nepoznan v svojem domačem kraju. Zanimalo ga je, kdo ga bo spoznal prvi po tolikih letih . . .

Izza ogle je pogledal Gladež, ki je prišel s polja. Vsako nedeljo je šel pogledat svoje mejnike. Mož je bil pri mejah silno natančen. Niti bilke mu ni smel nihče pohoditi. Za vsak najmanjši prestopok je tekel k županu in naročil ogled.

Začulo se je nejevoljno mraranje. Miha je čul, da prosi nekdo prenočišča. Beračev ni rad sprejemal. Kogar ni nahrulil, tega je zbadljivo odslovil. Le kadar je bil prav dobre volje, tedaj

2.) Sedanji trošarinski predpisi v zakonu o faksah glede vina in žganja naj ostanejo neizpremenjeni.

3.) Vlada naj stori potrebne ukrepe za olajšanje in pospeševanje izvoza naših vin; uvede naj se posebna nizka tarifa za prevoz izvoznega vina do državne meje. Pri izvozu vina naj se dovolijo čim večje ugodnosti glede zavarovanja valute in drugih deviznih predpisov. Doseči naj se izkušajo čim večje ugodnosti pri uvozu naših vin v uvozne države; predvsem naj se izkušajo doseči čim večji izvozni kontingenti za naše vino v te države, kar bo sedaj tem lažje, ker je bila letošnja vinska letina po drugih državah slaba.

4.) Istotako naj vlada najodločneje podpira in pospešuje izvoz presnega namiznega grozdja. Vsepovsod naj se pospešujeta tudi pridelovanje in uživanje presnega grozdja v domači državi.

5.) Predpisi vinskega zakona naj se najstrožje izvajajo.

6.) Ker je v vseh vinorodnih krajih z vinogradništvom v tesni zvezi tudi sadjarstvo, naj

vlada in vsi odločilni činitelji posvetijo veliko pažnjo tej panogi. Predvsem naj se z vsemi sredstvi pospešujeta uživanje presnega sadja pri nas doma in izvoz našega odličnega namiznega sadja v tujino, in to z izdatnim znižanjem železniških prevoznih tarif, z omiljenjem deviznih predpisov (naših in tujih), z enotnim, strogim nadzorovanjem sadja pri izvozu, z ureditvijo večjih sadnih skladišč v posameznih sadnih središčih, s podporanjem vinskih, grozdni in sadnih sejmov, s primerno organizacijo sadne trgovine in podobno.

7.) Pospešuje in podpira naj se produktivno vinarsko in sadjarsko združništvo.

8.) Vinogradniki pozdravljamo tudi brezalkoholno predelavo grozdja in sadja, ker naj bi se na ta način izločila iz prometa vino slabše kakovosti in slabše namizno sadje, ki našemu dobremu vinu in lepemu sadju kvarita cene. Razne umetne brezalkoholne pijače, ki nimajo grozdja, odnosno sadja za podlago, naj se čim više obdavi.

vduševal zborovalce za politiko nove vsedrjavne stranke.

Po shodu je g. poslanec odgovarjal na razna vprašanja. H koncu se je vršila še seja krajevnega odbora JRKD pod predsedstvom g. Franca Piškurja. Na seji je novinar g. Ambrož kot sreski tajnik JRKD dal odbornikom razna navodila za uspešno delovanje v organizaciji.

Nekaj pred 11. sta prišla poslanec g. Drmelj in novinar g. Ambrož v Mokronog in se ustavila v hotelu g. Deva, kjer so bili zbrani številni naši pristaši. Shod je vodil predsednik krajevnega odbora JRKD g. Pavel Herbst. Poslanec gospod Drmelj se je bavil predvsem z načrtom zakona o zaščiti kmetov in o ureditvi kreditnih odnošajev. V zanimivem poročilu je prikazal razna mnenja, ki so se slišala v skupščinskem odboru za ta načrt. Naposled je govoril o predlogu novega proračuna.

Novinar g. Ambrož je najprej v širokih potezah prikazal osnovne misli politike jugoslovenskega narodnega in državnega edinstva: Močno in edinstveno kraljevino Jugoslavijo, razdeljeno v banovine s široko samoupravo. Naposled je še razložil možnosti razširjenja našega novega političnega življenja in v zvezi s tem možnosti snovanja novih političnih strank.

Po shodu se je tudi tukaj vršila seja krajevnega odbora, na kateri sta predsednik g. Herbst in tajnik lekarnar g. Ivan Grahek podala svoji poročili, v katerih sta posebno podčrtala, da so naši zaupniki na delu po vseh vaseh mokronoške občine. Sreski tajnik g. Ambrož je še posebej obrazložil pomen zadnje okrožnice sreskega odbora JRKD.

Ko sta poslanec g. Drmelj in novinar g. Oton Ambrož prišla malo po 15. uri v Št. Rupert, ju je že nestrpno pričakovalo več sto zborovalcev. Velika posvetovalnica Kmečke hranilnice je bila nabito polna poslušalcev. Shod je vodil predsednik krajevnega odbora g. Jožef Lukek. Prvi je govoril poslanec g. Drmelj, ki je naglašal vse napore narodnega predstavništva, da se omilijo gospodarske težkoče našega kmečkega ljudstva. Z novim zakonom o zaščiti kmetov se bo izboljšal položaj zadolženih gospodarjev.

Novinar g. Ambrož se je v svojem govoru bavil z gospodarskim in mednarodnim položajem naše kraljevine.

Na seji krajevnega odbora JRKD po shodu je tajnik g. Matija Brezovar poročal o mogočem razmahu stranke v občini Št. Rupertu, v kateri

Trije lepo uspeli shodi poslanca Alojzija Drmelja

Mokronog, ob koncu novembra.

Za nedeljo 27. novembra je sklical sreski odbor JRKD tri shode: v Trebelnem, Mokronogu in Št. Rupertu, v Tržišču pa sestanek krajevnih poverjenikov. Vse zборе je posetil krški sreski poslanec g. Alojzij Drmelj, ki ga je spremljal kot zastopnik sreskega odbora JRKD novinar g. Oton Ambrož.

Že zgodaj zjutraj sta prihitela narodni poslanec g. Alojzij Drmelj in novinar g. Oton Ambrož v visoko v hribih ležečo občino Trebelno nad Mokronogom. Po rani maši je bil napovedan shod v gostilni g. Josipa Zoreta, katero so napolnili naši prijatelji tako, da je ostalo veliko številno zborovalcev še zunaj. Zato je pozval trebelniški župan g. Franc Klemenčič zborovalce, da se zberejo v bližnjem Marijinem domu, kjer je več prostora. Kmalu potem je bil Marijin dom podoben čebelnjaku. Shod je otvoril župan gospod Klemenčič in dal besedo poslancu gospodu Drmelju.

V svojem govoru je g. poslanec obširno razložil zborovalcem plodno delovanje narodne

skupščine v prid kmečkega stanu. Tako je govoril o odpravi kuluka, žitnega monopola in vinske trošarine, o znižanju zemljiškega davka, o gozdni agrarni reformi, največ pa o razdolžitvi prezadolženih kmetov. Omenil je tudi vse, kar je storil za krški srez glede prehrane. Bavil se je tudi z novim občinskim zakonom in z banovinsko samoupravo. Svoj govor je zaključil s pripombo, da je smoter naše državne politike, da naše kmečko ljudstvo dela združeno v imenu Boga na svojih nezadolženih domovih za kralja, narod in domovino.

Nadalje je dobil besedo novinar gospod Oton Ambrož, ki je v uvodu posebno naglašal dejstvo, da ni prišel poslanec med ljudstvo zaradi sebe, zaradi volilnih glasov, ampak zaradi ljudstva samega, da sliši njegove želje in potrebe. Vsi so poklicani k sodelovanju. Osnova vse naše državne politike je zgodovinski kraljevi manifest. Na osnovi tega je po septembrski ustavi poklican ves naš narod k sodelovanju, da si tako zgradimo lepšo in boljšo bodočnost. V poljudnih primerih je g. Ambrož pokazal, da so gospodarske razmere povsod na svetu hude. Naposled je na-

je poslal siromaka ženi, ki mu je podarila peščico moke, katero je hranila v posebnem predalu in je bila nalašč pripravljena za berače.

Miha se je pomiril, čim je zagledal ob poti svetlo okovani kovčeg. Radovedno se je ozrl na tujca in nastavlil uho izkušnjavi, ki mu je pričela vablivo šepetati... Nato je namignil rejenki, češ, kaj je prineslo tega človeka na Vrhovje.

«Prenočišča prositi», mu je povedala in dodala: «Rekla sem mu, naj gre na seno»...

«Prav, prav», jo je pohvalil in čakal, ali bo potnik s tem zadovoljen.

Tujec je ugovarjal: «Na senu je za berače... Posteljo mi dajte, saj bom pošteno plačal.»

Izkušnjava je šepetala Gladežu: «Oho! Plačilo obeta... Boljši človek»...

Za denar je bil pripravljen Miha vse storiti. «Saj res, krvavo morje!» se je udaril po čelu. «Boljšemu človeku radi postrežemo, čeprav ga ne poznamo.»

Brž je naročil Polonici: «Pripravi gospodu čisto posteljo v stranski sobi.» Neža ji je prinesla oprano posteljino, pa tudi nov umivalnik in belo brisačo.

Gladež je povabil potnika v hišo, da bi se kaj pomenila. Možak mu je sicer ustregel, ni pa hotel mnogo govoriti. Položil je kovčeg na klop in sedel zraven njega. Med pogovorom se je neprestano oziral po sobi. Lakomnik je bil radoveden, kaj neki opazuje.

Za večerjo je popil neznanec le skodelico mleka in odšel počivat. S seboj je vzel tudi kov-

čeg ter ga postavil pod posteljo. Polonica mu je svetila. Pustila je luč na mizi in hitela v podstrešje v svojo sobico. Najprej je odprla okno. Sama ni vedela, zakaj ji je tesno pri srcu.

Tujec se je nemirno obračal in premetaval po postelji — nekateri ljudje ne morejo dolgo zaspati na ležišču, katerega niso vajeni. Skripanje postelje je utihnilo šele po dolgem času. «Zaspal je», se je Gladež vidno vzradostil. Poslušal je v hiši pri vratih, ki so bila le priprta.

«Miha, kaj pa misliš?» Nežo, ki je doslej dremala pri peči, je spreletela groza.

«To, kar sem že večkrat mislil»...

Žena je planila pokoncu: «Bog obvaruj! Tega ne smeš storiti»...

«Neža, ji je pošepnil na uho. «Dedeč je bogat... Kdo bo pa vedel, ako ga pošljem v krtovo dežel»...

«Miha! Videl ga je kdo izmed sosedov... Polonica ga bo pogrešila»...

«Nihče ni pazil ob mraku... Dekletu norečem, da je odpotoval na vse zgodaj»...

«Lahko bo komu kaj omenila»...

«To ji bom odločno prepovedal»...

«Morda ima neznanec svoje, ki bodo poizvedovali, kam je izginil»...

«Vedeli ne bodo, da je bil pri meni na Vrhovju. Kdo mi bo dokazal»...

«Mila, jaz se bojim»... Starka je šepetala pri peči in trepetala. «Nekaj mi pravi, da ne bo prav... Slaba vest te bo izdala»...

«Beži, beži! Zakaj se vendar plašiš? Ti nisi odgovorna za moje delo... Nihče ne bo vedel, ako boš molčala»...

Žena si ni dala dopovedati. Prosila ga je s sklenjenimi rokami: «Miha, nikar! Samo enkrat v življenju me poslušaj!»

Začel se ji je dobrokati: «Zenska, nocoj je priložnost... Videla boš, kako hitro bom opravil.»

Zakrila si je obraz z obema rokama in vzdihnila: «Tak človek je hujski od zverine!»

«Reci, kar hočeš», jo je zavrnil. «Poglej, kdo ima danes denar na Vrhovju! Drugi iščejo na posodo, a jaz posojujem. Za obleko, za davke — za vse, kar kdo potrebuje»...

«Miha, tvoj denar je krivičen»... Neža se je zgrozila kakor človek, ki zagleda pred seboj krvavo lužo.

«A tako!» Njegov pogled se je zapičil globoko v njeno lice. «Dozdaj si vedela za slednje moje dejanje, pa si bila gluha in slepa... Kolikokrat sem odhajal sredi noči, pa nisi obrnila jezika»...

«Miha, kar je bilo, se ne sme nikoli več ponoviti»...

«Oho!» Gladež je postal robot in osoren. Začel ji je očitati: «Nekdaj si odobraval moje korake, a danes bi me rada sramotila. In denar sem ti dajal, pa si ga brez ugovora sprejemala. Le pogledjte jo, svetnico!»

Neže se je polastil obup, takega očitanja ni mogla mirno prenesti. Poprej je jokala, a sedaj se je začela jeziti. «Čakaj, odslej ne maram nobenega beliča več» (Dalje.)

imajo skoro že 300 članov. Na seji je poročal tudi župan g. Andrej Prah.

Bilo je že okoli 19. ure, ko sta poslanec g. Drmelj in novinar g. Ambrož prišla v prijazno občino Tržišče. V gostilni pri g. Jožku Prijateljju je bil napovedan sestanek krajevnih poverjenikov. Prišli so zastopniki Tržišča, Skrovnika, Pijavice, Dolja, Polja, Kaplje vasi, Medvedjaka, Mladečič in Gabrijel. Na čelu pripravljalnega odbora stoji g. Karel Okorn. Sestanek krajevnih poverjenikov je vodil krajevni tajnik g. Franc Bizjan, ki je očrtal dosedanje delo pripravljalnega odbora. Nato sta dala potrebna navodila gg. Drmelj in Ambrož. Sklenjene so bile vse priprave za veliki manifestacijski shod, ki bo v nedeljo 11. t. m. po rani maši.

Po prihodu poslanca g. Drmelja in g. Ambroža v domačo občino sreskega poslanca, v Boštani, se je tam vršilo okoli 22. ure posvetovanje z zastopniki krajevnega odbora JRKD. Poročala sta krajevni predsednik župan g. Franc Drmelj in tajnik g. Drago Fakin. Naposled je bilo sklenjeno, da se v Boštanju priredi javen shod v nedeljo 18. t. m. po prvi maši.

Ti sijajno uspeli zbori poslanca g. Drmelja so pokazali, da je vsedržavna stranka v mokronoškem sodnem okraju v najlepšem razmahu.

DOPI SI

MALA NEDELJA. Praznik uedinjenja smo proslavili na zelo slovesen način. Na predvečer 30. novembra je priredila sokolska četa uspelo baklado. Kljub slabemu vremenu se je zbralo mnogo občinstva, posebno pa naše mladine, ki je ob zvokih godbe manifestirala in vzklkala kralju, domovini, bratom in sestram onstran mej in ustanoviteljju Sokola dr. Miroslavu Tyršu. Med petjem domoljubnih pesmi je nato mogočen spreved krenil v Sokolski dom, kjer je brat Pušenjak predaval o sokolstvu. Na praznik uedinjenja se je vršila lepa šolska proslava s sodelovanjem sokolske čete. Godba je zaigrala državno himno, nato pa je starosta brat Čeh v krasnih besedah orisal pomen 1. decembra. Sledila je deklamacija o Jugoslaviji. Po deklamaciji je lepo izvajala šolska deca dramski prizor «V slogi je moč». Brat starosta je še prečital sokolsko okrožnico. S himno «Hej Slovani» se je zaključila lepa proslava, po kateri so člani in članice čete izvršili

zaobljubo. — Starostna akademija sokolske čete v proslavo uedinjenja v nedeljo je uspela nad pričakovanje dobro. Nastopi članov, članice in dece so bili posrečeni. Pevski zbor je zapel pesmi «Na dan» in «Slovenec, Srb, Hrvat». Priznanje zasluži tudi naša marljiva sokolska godba pod vodstvom kapelnika brata Preloga. Čestitamo sokolski četi h krasnemu uspehu in kličemo: «Le naprej tako!»

ORMOŽ. 50letničo je praznoval 5. t. m. v Ormožu ravnatelj g. Janko Grivec, ki je že od svoje mladosti vztrajen in nesebičen javni delavec. Tudi v času najhujših avstrijskih preganjanj je stal vedno v prvih vrstah na braniku našega maternega jezika in je v takratni nemški ormoški trdnjavi ustanovil Sokola, katerega delaven funkcionar je še danes. G. Grivec deluje zlasti tudi na gospodarskem poprišču. Njegovi gospodarski članki so vedno tehtni. Kot ravnatelj največjega denarnega zavoda v Ormožu je v svoji odgovorni službi natančen in strog, a poleg tega dobričina in uslužen do skrajnosti. V družbi je obče čislán kot izvrsten družabnik. G. Grivcu želimo še mnogo let!

POLENSAK. Nedavno je obiskal g. Lovro Petrovar svoje volilce, na Polensaku. G. poslanec je v lepih besedah orisal krizo, ki je prav za prav posledica svetovne vojne. Nezaupanje držav med seboj je rodilo gospodarsko vojno, ki je hujša kakor svetovna. Posledica je, da so se države začele oboroževati z visokimi uvoznimi carinami. Zaradi teh je tudi močno prizadeta naša država. Kljub vsem neprilikom je narodna skupščina ukrenila vse potrebno, da je spravila v ravnotežje državni proračun. Gosp. poslanec je nadalje govoril o položaju kmetijstva ter poudarjal, da izkuša narodna skupščina storiti vse za ublaženje kmetiške krize. Po shodu se je razvila prisrčna razprava med občinstvom in g. narodnim poslanecem, ki je dajal odgovore na razna vprašanja. Želimo, da bi bilo še več takih shodov!

SODRAŽICA. Naš trg je slovesno proslavil 1. december. Svečana služba božja se je vršila v farni cerkvi, pri kateri so bili navzočni šolska mladina z učiteljstvom, zastopstvo trga in občine, državni uradniki, orožništvo, gasilci in Sokoli v kroju. Po maši se je vršila šolska slavnost z govorom, deklamacijami, telovadnim nastopom, igrokazom in petjem, zvečer pa v sokolski dvorani slavnostna akademija. Na lepo s cvetjem in zastavami okrašenem odru s slikami našega vla-

Neprijetni okus in duh v ustih odstrani takoj odlično osvežujoča Chlorodont zobna pasta. Tuba Din 8.— 361

darja, našega staroste prestolnaslednika Petra, podstaroste Gangla in M. Tyrša je otvoril akademijo z državno himno moški zbor, nato pa je starosta br. Oberstar tolmačil zgodovinski pomen 1. decembra. Prečitaniu poslanice SKJ so sledili lep nastop moške dece, nastop moškega in ženskega naraščaja, dvogovor, nastop članice in članov. Za zaključek je zopet nastopil moški zbor z izbranimi pesmimi. Vse točke so bile sprejete z velikim odobravanjem. Pri telovadnih točkah in v odmorih je sodeloval sokolski tamburaški zbor. Telovadna akademija je zelo lepo uspela in želeli bi bilo, da bi se spet kaj sličnega priredilo.

ŠKOFJA VAS PRI CELJU. Dne 1. t. m. je imel odbor za pomoč brezposelnim sejo, na kateri se je določil načrt za pomožno akcijo. V odboru so poleg zastopnikov brezposelnih župan g. Josip Kožuh kot predsednik, kot člani pa gg. Mahen, Lesnik, Okorn in Tiran. Vršilo se bo nabiranje od hiše do hiše in so si odborniki v ta namen že razdelili okoliš. Ne odklonite jih, ko potrkajo na vaša vrata. Bada je pri nekaterih res velika in še narašča. Pri seji se je v razgovoru o načinu razdelitve poudarilo, da sme priti naklonjena pomoč v dobro res samo najpotrebnejšim in najvrednejšim, ki so brez svoje krivde prišli v nesrečo, nikakor pa ne morda takim, ki so poleti ponujano jim delo odklanjali. Iskreno prosimo: Prispevajte, pomagajte! Vsak še tako skromen dar v živežu ali denarju bo dobro došel!

VELIKE POLJANE. Naša sokolska četa je praznovala sokolski praznik najsvetečaneje. Zbrali smo se po slavnosti maši v šoli ter proslavili skupno s šolsko mladino ta veliki dan. Prosvetarka s. Jamnikova je otvorila proslavo, pozdravila navzočnega župana br. Andoljška kakor tudi vse zbrane, nato je pa imel starosta br. Pirnat govor o 1. decembru. Spominjal se je tudi tistih, ki so položili svoje življenje na oltar domovine. Pozival je brate, da se s spoštovanjem spomnijo vseh, ki so s trpljenjem ustvarili to, kar danes imamo. Jugoslovenski Sokol je tisti, ki naj stoji na braniku države in naj bo vedno pripravljen braniti državo, narod in kralja. Po njegovem govoru so vsi navzočni zaklicali, naj živita naš kraljevski dom in jugoslovenska sokolska misel. Vršila se je nato deklamacija člana sokolske čete, čemur je sledila državna himna. Prosvetarica

Gustav Strniša:

Greh in pokora

«Morilca moramo soditi, morilca, gospodje! Če je enkrat moril, je morilec, pa konec! Druga reč je vprašanje, kakšen je morilec. Različni so, prav kakor blago v moji trgovini! Dobri, solidni so, ki jih lahko poboljšate, spreobrnate, napravite dostojne ljudi. Slabi so, ki ostanejo slabi, kakor slabo blago, ki že novo ni za nič! Imel sem vajenca. Bil je učen, prijazen, postrežljiv. Vesel sem ga bil. Otrok nimam. Nazadnje bi ga še posinovil. Pa sem žalosten opazil, da fant nima srea. Kjer je mogel, je kakšno živalco ubil. Muhe je lovil, jim trgjal krilca, jih metal proč, se jim posmehoval, ker niso mogle zleteti. Nekdaj se je kar na lepem lotil domače mačke. Pri tem ji je za kratek čas lomil koščice. Za tega fanta sem vedel, da je rojen morilec. Tale mladenič pa, ki ga danes sodimo, nima v sebi morilske zlobe! Trdim, da ni vedel, kaj je storil, čeprav je storil! Pred Bogom in svojo vestjo ga oproščam!»

Velikan Koželj se je zamajal kot majhen griček, si obrisal drobne oči, hripavo zarobantil:

«Kaj modrujemo! Fantiček je revček, ali ne? Vzgoje nima nobene! Vsi so delali z njim kakor z živino! Pa slep je sirotek! Odtrgali so ga od matere! Zlobe ni bilo nikoli v njem, čeprav je zločin izvršil! Menda bomo imeli vsi skupaj košček srca, da bomo fanta oprostili? Jaz ga oprostim!»

«Veleposestnik Kocač, vel k človek stlačenega, zarjavelega obraza, je ves čas mešal z roko po žepu drobiž.

Ko je moral glasovati, je vstal, podal čez mizo roko staremu Pivku, se odrezal:

«Vi ste govorili pamejno, preudarno! Vam se pridružim! Morilec je pač morilec, pa še slep po vrhu!»

«Kako morete tako brezčutno govoriti?» ga je zbudel čížek.

«Govorim, kakor sam hočem! Oba imava enako pravico! Oba sodiva krivca! Vi ga gledate kot dobrega, nepokvarjenega mladeniča, jaz pa drugače! Slep je! Ze zato ga smatram za neodkritosrčnega!»

«Ne mešajte njegove telesne slepote z njegovimi duševnimi hibami! Zato nismo tukaj!»

«Tudi to smem, če vem, da je neposredni vzrok njegovega zločina!»

Dvignil se je grbast možiček, klobučar Ribič, nekaj zajeceljal in boječe izpregovoril:

«Slepca sem preštudiral kakor star klobuk, ki ga dobim v popravilo. Veste, nisem kar takole! Bral sem učene knjige, se sam učil in spoznaval.

Dela nima slepec, pravega dela, ki ga lahko vrši zdrav človek! Slepac ima sam svoj svet, ki je pa zelo majhen. Slepečev svet je namreč samo oni, ki ga lahko sam otipa z rokama. Drugi svet je zanj mrtev! Z malim obzorjem ni mogel imeti skrbi kakor mi, ki se moramo dnevno boriti za košček kruha. Torej je imel misli bolj svobodne. To je ono, na kar senr vas hotel opozoriti! Za-

mislite si zločinca, zdravega človeka, ki zakrivi umor! Njegovo dejanje nas često ne preseneča. Vzrok: preveč skrbi, trpljenja, bolezen, stradaljoča družina! Drugačen je današnji primer. Na deželi pač nihče ne strada, tudi siromak ne! Za vsakega se dobi košček kruha. Obdolženec se je zagovarjal, da se mu je slabo godilo. Če bi bil samo enkrat rekel materi, bi mu slednji dan kaj dala, da bi ne stradal. Pa če je dobil nekaj udarcev, ali je zato treba umoriti otroka? Ali je zato treba prerezati vrat svojemu polbratcu, ki je na vsem nedolžen? Potrdim njegovo krivdo!»

Petrač je bil dolg, suhljat mož rdečega obraza, Bil je upokojen paznik blaznice in posestnik. Rad je mnogo pil. Pijan je bil neznosen in z ženskami sirov. Slepca je hitro karakteriziral:

«Srednje velik, slaboten, bled! Slab značaj! V blaznici sem se takih hudičev najbolj bal. Nevarni so bolj kakor vsak drug noroč. Vsi zlobni, zahrbtni norci so bili slabiči, kakor tale naš obdolženi Tomaž! To so pa samo navidezni slabiči! Pa slepec je, ga zagovarjate nekateri! Pri tem smo pa pozabili, da so baš zato, ker je slep, drugi njegovi čuti bolj razviti! Ali menite, da je kar tako lahko umoriti človeka, čeprav samo otroka? Kaznovan naj bo! Zaslužil je!»

Gračak Hladnik, majhen, čokat gospod, si je mel roke, se sukal na stolu okoli svoje osi, razlagal:

«Vsak ima pač svoje mnenje! Ne vidim tistega strašnega hudodelstva kakor nekateri od vas,

s. Jamnikova je še prečitala poslanico SKJ, nato pa so se vršle deklamacije šolskih otrok, odnošno dece, in pesem članov «Složno, složno». Poljanci, le tako naprej!

GOSPODARSTVO

Tedenski tržni pregled

HMELJ. Zadnji čas je bilo v hmeljski trgovini v Savinjski dolini popolno zatišje, ker so tuji trgovci že vsi odšli in je letošnje in tudi lansko blago že skoro do zadnje kobule razprodano. Prodanih je bilo le še nekaj ostankov lanskega pridelka, ki je dosegel v ceni do 10 Din za kilogram. Hmeljarji upajo, da bosta šla v denar tudi še letnik 1930. in 1929., vendar zaenkrat še ni zanimanja zanj.

Sejmi

12. decembra: Litija, Višnja gora.
 13. decembra: Zalec, Metlika, Kamnik, Mengeš, Jurklošter, Maribor, Terbegovci - Sv. Duh, Gorenji Logatec, Radovljica, Sv. Peter pod Svetimi gorami.
 15. decembra: Škocijan, Ljutomer, Žerovnica (občina Cerknica), Slovenska Bistrica (samo za živino), Irča vas (občina Šmihel-Stopiče).
 15. decembra: Videm, Velika Loka.

Cene tujememu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valuta h:
 1 ameriški dolar za 57 Din;

v devizah:

- 100 nemških merk za 1368 do 1378 Din;
 100 italijanskih lir za 291-79 do 294-19 Din;
 1 ameriški dolar za 57-41 do 57-69 Din;
 100 francoskih frankov za 225-10 do 228-22 Din;
 100 češkoslovaških kron za 170 do 171-54 Din;
 1 holandski goldinar za 23-16 do 23-28 Din.

Vojna škoda se je trgovala po okrog 212 Din, investicijsko posojilo pa po okrog 48 Din.

Kratke vesti

— **Za znižanje obrestne mere.** Glasilo Zveze slovenskih zadrug «Zadružni vestnik» prinaša zanimiv uvodni članek svojega ravnatelja g. Frana Trčka, ki pravi, da imajo obresti za posojila v sedanjih gospodarskih težavah največjo ulogo, saj bistveno vplivajo na donosnost proizvodnje. Visoke obresti najbolj čutilo obrati in med njimi posebno zadolženi kmetje, kajti obresti so pogosto najdražji činitelj pri proizvodnji. Znižanje obrestne mere je eden glavnih pogojev, da se zaustavi propadanje kmetijstva, industrije in trgovine. Nikakega opravičila ni, da bi ostala obrestna mera za glavnico nekaka nedotakljiva svetinja. Oni, ki menijo, da bo denar zbežal, če mu ne bomo nudili dovolj visoke nagrade v obliki obresti, pozabljajo, da ljudje po večini ne varčujejo zaradi obresti in se zlasti danes ne vprašajo, kdo višje obrestuje, temveč kje je denar najvarnejši, saj baš nogavice ne nudijo nikakih obresti, in vendar je danes tam ukopičenega mnogo denarja. Znižanje obrestne mere, ki je ena najnujnejših gospodarsko-socialnih potreb, je v gotovi meri izvedljivo brez vsakih škodljivih posledic, kakor to vidimo v drugih državah, kjer so letos obrestno mero že znatno potisnili nazdol. Obrestna mera za hranilne vloge znaša danes: v Švici od 0-5 do 2 odstotka, v Franciji od 2-75 do 3-25, v Nemčiji od 3 do 4, v Italiji od 3 do 4, v Avstriji od 3-5 do 4-5, v Češkoslovaški od 3-75 do 4-25 odstotka. Za posojila je v teh državah obrestna mera za 1 do 4 odstotke višja kakor za vloge, kar je pač odvisno od vrste posojil in od vrste denarnega zavoda. Za posojila na zemljišča in hiše je nižja, za manj varno trgovino in industrijo pa višja. Pri nas v dravski banovini se danes plačuje za vloge od 5 do 7 odstotkov, za posojila pri zadrugah na deželi 6 do 7 odstotkov, v mestih in trgih 7 do 11 odstotkov, pri bankah pa 10 do 14 odstotkov. V ostalih banovinah plačujejo za vloge 5 do 10 odstotkov, za posojila pa 10 do 21 odstotkov in tudi še več. Prostovoljnega znižanja obrestne mere ne moremo pričakovati vse dolje, dokler bo vladalo pomanjkanje gotovine. Ne preostaja nič drugega, kot da poseže vmes oblastvo, ki naj pomaga denarništvu, da bo sklenilo sporazum glede primerne znižanja obrestne mere. Tudi poskriti

denar lahko pomaga država spraviti v blagajne denarnih zavodov, to je v hitrejši obtok. Če uspeva posredovanje oblasti pri določanju mezd, najemu cen, bo uspelo tudi glede obrestne mere. Sicer je pa v novem načrtu zakona o zaščiti kmeta že določeno, da poskrbi država tudi za to, da se obrestna mera primerno zniža. Z znižanjem obrestne mere bi bilo tudi najugodnejše rešeno vprašanje razdolžitve kmetijstva, saj so prav visoke obresti največje breme zadolženega kmetovalca. Če upoštevamo neurejenost našega gospodarstva in našo revščino z giblivo glavnico, tedaj bi se morali za enkrat zadovoljiti, če dosežemo znižanje obrestne mere: za nevezane vloge na 4 odstotke, za vezane na 5 odstotkov, pri posojilih pa: za kmetijska na 6 do 7 odstotkov, a za ostala vsaj na 8 do 10 odstotkov.

— **Možnosti za izvoz našega vina.** Zveza vinogradnikov in sadjarjev kraljevine Jugoslavije v Petrovaradinu je posiala kmetijskemu ministru obsežen predlog, ki se nanaša na pospeševanje izvoza vina. V spomenici naglašava zveza dejstvo, da je v vseh državah, ki pridejo v poštev za naš izvoz vina, letošnja vinska letina zelo slaba. Te države so predvsem Francija, Avstrija in Češkoslovaška. V teh državah je letošnja vinska letina padla za 35 do 40 odstotkov in je zato računati, da bo uvozna potreba teh držav do prihodnje letine prav značilna. Zato je treba takoj napraviti vse ukrepe, da našemu vinu zagotovimo pri uvozu v te tri države ustrezajoče mesto. Da bi čim bolj izkoristili izvozne možnosti, smatra zveza, da je potrebno dati izvozu vina olajšave glede zavarovanja valute in glede prevoznih stroškov. Glede izvoznih možnosti v posamezne države pravi spomenica med drugim naslednje: Vinska letina v Franciji je letos zaostala po količini za 20 milijonov hektolitrov, pa tudi po kakovosti letošnje vino ni dobro. Zato je pričakovati, da francoska vlada ne bo v večji meri ovirala uvoza. Naša država mora v Franciji dobiti uvozni kontingent najmanj 200.000 hl in tudi pravico za rezanje naših vin s francoskimi. Za kontingent 200.000 hl je potrebno, da nam Francija da vse carinske ugodnosti, ki jih bo morda dala kakor tretji državi. Navzlic carinskim težkočam (za vino z 10 do 13 odstotki alkohola je bila avstrijska carina povišana od 30 na 35 zlatih kron, medtem ko ima Italija v okviru kontingenta od 125.000 hl ugodnostno carino 30 zlatih kron) bo vendar dana možnost izvažati vino v Avstrijo, če bo Avstrija izdajala potrebna uvozna dovoljenja. Naša vlada naj poskrbi, da bomo tudi mi dobili za 10-odstotna do 15-odstotna vina ugodnostni kontingent 125.000 hl po nižji carini 30 zlatih kron in da se bodo uvozna dovoljenja izdajala brez težkoč. Čeprav Češkoslovaška stalno uvažava velike količine vina, vendar že od pomladi docela onemogoča uvoz naših vin. To nepotrebno oviro bi bilo treba odstraniti. Madžarska izvažava v Švico vedno več vina in doseže razumno ugodne cene, ker madžarska država do izvestne meje povrne izvozniku plačane prevozne stroške. Z znižanjem naših prevoznih tarif v tej smeri bi tudi mi lahko izvažali vino v Švico.

— **Vinski sejmi v Ivanjkoveh.** Vinarska zadruga «Jeruzalemčan» v Ivanjkoveh priredi dne 13. t. m. svoj osmi vinski sejem in vinsko razstavo. Na razpolago bodo tam vse vrste sortnih vin kakor tudi vina mešanih nasadov iz ormoško-ljutomerskih gor. Zastopani bodo letošnji in starejši letniki. Vsakdo ima na ta način priliko z majhno zamudo časa uveriti se o letošnji kakovosti in stopiti z vinogradniki v neposreden stik. Ivanjkovi ležijo v sredi ormoško-ljutomerskega vinogradniškega okoliša. Tako ima vsak posetnik sejma tudi priliko obiskati klet vinogradnika. Dvorana, kjer bo prireditel, je tik kolodvora, tako da je posej v vsakem vremenu mogoč. Železniške zveze so zelo ugodne. Vabimo zanimance k številnemu obisku.

«Kako postanem dober goodec»

To knjižico pošlje brezplačno tvojica glasbil Meinel & Herold v Mariboru 102/B vsakemu prijatelju glasbe, začetniku ali pa že učežbanemu. Zadrževajte jo takoj z običajno dopisnico! 368

Priznam pa, da umora ne odobravam! Slepca ne obsojam. Ne morem ga obsoditi, na če še tako o stvari razmišljam!»

Mesar Pintar je dejal:

«Različno ste sodili. Zdaj sem jaz na vrsti! Trdijo, da smo mesarji brez srca. Kako se motijo! Ko držim v roki telička preden ga usmrtime, mi trepeče pod dlanjo. Smili se mi! Kaj pa obdolženec? Storil je zločin, pa ne zato, da bi umoril nedolžnega otročičke, temveč le, da se je maščeval nad gospodinjo, ki je to svoje dete tako ljubila. Če bi bila gospodinja ljubila kaj drugega, morda kako živalco, bi ubil tisto žival. Torej ni bil njegov namen umor, temveč maščevanje! Oproščam ubogega fantka!»

Zadnji glas je ostal Ruparju, kot predsedniku. Urno je švignil s svojega sedeža, saj je že komaj čakal, da bi zaključil:

«Otrok je umorjen. Tega ne moremo tajiti. Zdaj pride glavno. Ali je imel namen dete umoriti? Ona, ki jo je slepec ljubil, se je poročila. Zadnje, kar ga je vezalo z življenjem, je bila njegova mati. Tudi od nje je bil ločen. Gospodinja je pa baš ta dan posebno divjala nad njim! To ga je razburjalo, pa sam ni vedel, kaj je storil. Torej odpade namen umora. Če pa ta namen odpade, ne moremo fanta obsoditi! Preden preštejem glasove, vas še enkrat vprašam, ali hoče kdo kaj pripomniti ali mnenje spremeniti.»

«Jaz hom govoril», se je oglasil Ribič. «Zdaj, ko sem fanta obsodil, me vest peče. Ali naj bo zaradi mene človek obešen?»

«Če mu ostanejo ti glasovi, ne bo hudega z njim. Več ko tretjino glasov imam, ga je tolažil Rupar

«No, pa vseeno. Veste njegovo bolečino, ki jo je trpel zaradi nesrečne ljubezni, sem res pozabil. Huda je lakota, vse zamori, a ljubezen je hujša. Sam sem jo izkušal v mladih letih. Zaradi njegove ljubezni ga oproščam!»

«Zdaj ste se vsi izjavili?» je vprašal Rupar znova. Bil je že zelo nestrpen. Vedel je, da v dvorani komaj čakajo izida, da slepec šteje dolge minute, da se mati zvija v smrtih krčih!

«Preštejem glasove: Pivk kriv, Bevk kriv, Kotalč kriv, Petrač kriv, Čizek ne, Brenkač ne, Kuhar ne, Koželj ne, Ribič ne, Hladnik ne, Pintar ne, Rupar ne! Štirikrat kriv, osemkrat ne, torej ni kriv!»

Rupar je podpisal zapisnik in odbrzel skozi vrata, tovariši pa za njim.

Dvorana je napeto poslušala globoki Ruparjev glas.

Ko so ljudje čuli, da je Tomaž oproščen, so se oddehnili.

Predsednik je prečital oprostilno sodbo.

Tomaž je vstal.

Pristopil je zagovornik in dejal Tomažu, naj se pokloni porotnikom v znak zahvale.

Fant je bil ves zmešan. Stegnil je roke predse kakor zmeden diletant, ki je prvič na odru, in se nerodno poklonil občinstvu, ki mu je navdušeno ploškalo.

«Hvala vam, dobri ljudje», je kriknila tedaj porotnikom Rotija, ki se je dušila v solzah. Hitela je k Tomažu.

Tesno objeta sta mati in sin odhajala iz dvorane.

(Konec.)

Politični pregled

Po dolgem reševanju se je naposled

kriza nemške vlade končala.

Generalu Schleicherju se je posrečilo sestaviti vlado. Izjave novega ministrskega predsednika so prav miroljubne. Tako je med drugim izjavil, da je pristaš zblizanja s Francijo in da hoče njegova vlada posvetiti glavno skrb notranji politiki, posebno gospodarstvu in brezposelnosti. Glede hitlerjevcev je menil, da jih bo izkušal pridobiti za svojo vlado. V torek

se je sestel tudi novi nemški državni zbor

k prvi seji, ki je potekla precej mirno. Za predsednika je bil zopet izvoljen hitlerjavec (narodni socialist) Göring, a za prvega podpredsednika centurmovec Esser. V svoji načelni izjavi, ki je izzvala v zbornici veliko pozornost, je menil Göring, da bo njegova stranka sterila vse, da pripori narodnemu predstavništvu vodstvo države. Izrazil je obžalovanje, da je bil imenovan za državnega kancelarja (ministrskega predsednika) minister za narodno obrambo general Schleicher, češ, da se je tako zapletla nemška vojska v strankarske spore, kar bi se ne smelo zgoditi.

Glede na možnost, da bo ameriški državni zbor odbil predlog angleške vlade za odgoditev plačila obroka vojnih dolgov,

napovedujejo v Angliji uvedbo novih zaščitnih carin,

naprjenih proti Zedinjenim državam. S tem bi bili zlasti prizadeti ameriški farmarji.

Iz Zeneve poročajo, da so se po dolgotrajnih posvetovanjih

vse velesile razen Nemčije sporazumele glede začasnega razorožitvenega dogovora

do sklicanja nove konference v letu 1936. Torej je le nekaj uspeha. Angleško časopisje piše o dogovoru, da je začetek dober, četudi je skromen.

Društvo narodov si prizadeva, da bi spravilo s sveta japonsko-kitajski spor, toč

Japonci pripravljajo nov napad na Kitajsko.

Japonci že zbirajo velike oddelke čet v Mandžuriji. Kakor poročajo iz Pekinga, se bo pohod japonskih čet vršil najbrže vzdolž železnice, ki drži v Jehol. Iz Moskve poročajo, da silno narašča število beguncev, ki beže iz Mandžurije na rusko ozemlje.

DOMAČE NOVOSTI

* Prvi december se je tudi letos kakor vsa leta doslej prav svečano praznoval po vsej državi. Poročila iz mest in z dežele govore, da se ves naš narod zaveda pomena uedinjenja in da stoji zvesto za svojo državo in svojim narodnim vladarjem. Zlasti lepe prvodecembrske prireditve so imela v dravski banovini sokolska društva in šole.

* Kralj boter devetemu sinu. Pred dnevi je siromašna dolenjska vas Boršt pri Ajdovcu doživela redek dogodek, ko je kraljev zastopnik polkovnik g. Adolf Kilar iz Ljubljane s kumico gđe. Maro Semenovo, poštno uradnico, kumoval pri krstu devetega otroka siromašne družine Alojzija Župovca in Frančiške, katerima se je rodil deveti sin, ki je pri krstu dobil ime svojega visokega botra Aleksander. Občina Ajdovec se je bila slavnostno pripravila na sprejem visokega gosta. Župan Jože Legan je izrekel kraljevemu zastopniku prisrčno dobrodošlico, šolska mladina pod vodstvom šolskega upravitelja g. Adolfa Arzenška, ki je tvorila ob prihodu visokih gostov v vasi gost špalir, je pa vzklikala kralju in domovini. Krst se je vršil ob veliki udeležbi ljudstva

in šolske mladine. Cerkvene obrede je opravil župnik g. Zust, ki je imel lep nagovor. Mali Aleksander je prejel kot dar svojeja visokega botra dukat in zlato verižico s križcem.

* Minister dr. Kramer zastopnik zunanjega ministra. Dne 5. t. m. je odpotoval v Zenevo naš zunanji minister g. dr. Božko Jevtič, da sodeluje pri pripravah za razorožitveno konferenco. V času njegove odsotnosti ga bo zastopal v poslih zunanjega ministra minister g. dr. Albert Kramer.

* Odgoditev davčnih eksekucij. Na podlagi posredovanja poslancev dravske banovine glede eksekucij za neplačane davčne zaostanke je finančni minister g. dr. Milorad Gjorgjevič obvestil ministra g. dr. Kramerja, da je izdal finančni direktorji v Ljubljani telefonsko nalogo, da se sicer podrobni popis izvrši, eksekucije pa odlože ter se davčnim obvezancem, kjerkoli je to mogoče, dá možnost, da zaostanke plačajo v obrokih.

* Preosnova bolniškega zavarovanja. Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu je izdal poročilo o seji ravnateljstva, ki se je vršila 9. in 10. novembra. V prvi vrsti je ravnateljstvo razpravljalo o višini prispevkov za bolniško zavarovanje. Od novega leta dalje se določa višina prispevka na 42 odstotkov enodnevnega zavarovane mezde kot tedenski prispevek za vse krajevne organe bolniškega zavarovanja v okriju OUZD, za Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani pa na 36 odstotkov enodnevnega zavarovane mezde. Na seji se je razpravljalo tudi o polletnem obračunu bolniškega zavarovanja za tekoče leto. Iz zbranih podatkov se vidi, da se je položaj sicer že zelo popravil, da pa bo bolniško zavarovanje najbrže vendarle zaključilo letošnje leto s primanjkljajem kakih 10 milijonov dinarjev. Dalje se je razpravljalo tudi o raznih izjavah, v katerih se kritizira poslovanje bolniškega zavarovanja, češ, da gre tri četrtine dohodkov za upravo in le ena četrtina za dejansko podporo delavstva. Ugotovilo se je, da so take govornice docela neosnovane. Na drugi seji ravnateljstva se je obširno razpravljalo o izpremembi pravilnika bolniškega zavarovanja. Zahtevalo se je, da se krajevnim organom da večja samouprava. Posebni odbor je po temeljitem proučevanju sestavil načrt novega pravilnika, po katerem se manjši in pasivni okrožni uradi ukinejo. S tem dobe drugi uradi večja območja. Glede na razširjena delovna območja določa novi pravilnik tudi večjo samostojnost pa tudi večjo odgovornost okrožnih uradov za njihovo poslovanje. S posebnimi odredbami se ureja položaj zasebnih društvenih blagajn in njihovih članov. Po dvodnevnih razpravi je ravnateljstvo soglasno sprejelo predloženi načrt pravilnika, ki bo stopil v veljavo dva meseca po odobritvi ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje.

* Liga slovanskih železničarjev in brodarjev. Na ustanovnem obdnem zboru 27. novembra v Gregrovem salonu Reprezentančnega doma v Pragi so poljski, češkoslovaški in jugoslovanski narodni železničarji in brodarji ustanovili veliko slovansko organizacijo pod imenom Liga slovanskih narodnih organizacij železničarjev in brodarjev. Ligo sestavljajo za sedaj za Poljake Združenje poljskih železničarjev s 65.000 člani, za Čehoslovake Združenje nameščencev češkoslovaških železnic z 62.000 člani in Društvo češkoslovaškega železniškega uradništva z 8000 člani in za Jugoslovane Združenje jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev s 35.000 člani. V Ligi je torej včlanjenih 170.000 narodnih slovanskih železničarjev in brodarjev.

* Diplome za odlikovance pri kmetijski razstavi v Kranju. Razdelitev sreskih diplom odlikovancem pri letošnji kmetijski razstavi v Kranju bo pri sreskem načelstvu v Kranju v ponedeljek 12. t. m. ob 9. dopoldne. Odlikovanci se opozarjajo, da pridejo zanesljivo k razdelitvi. Razdelitev ministrskih diplom bo pozneje.

* Listine pri krstu v ljubljanski bolnišnici. Da se preprečijo pri vpisu v rojstno knjigo prevare in polvorbe imen, rojstnih in poročnih podatkov,

opozarjamo vse matere porodnice, ki se zatekajo v porodnišnico (žensko bolnišnico) na zakonski predpis, da morajo pri krstu predložiti potrdilo o poroki (poročni list ali izpisek ali pa družinsko knjžico), samske matere pa rojstni list ali izpisek. Po krstu dobe stranke vse listine zopet nazaj. Opozarjamo, da je vsako namerno potvarjanje rodbinskih imen in drugih podatkov po zakonu kaznivo in se bo javilo sodišču. — Duhovni urad splošne bolnišnice v Ljubljani.

* Zimski kmetijski tečaj v Trbojah pri Kranju. V Trbojah v občini Smedniku bo 15. t. m. ob osmih zjutraj otvorjen zimski kmetijski tečaj, ki ga priredi sresko načelstvo po odredbi banske uprave. Tečaj je namenjen za ves okoliš občin Smednika, Hrastja, Vogelj in Mavčič. Učni načrti so nabiti na občinskih deskah vseh vasi. Tečaj je velikega pomena za povzdigo kmetijstva tega okoliša, ki je izrazito kmečki. Zato se priporoča gospodarjem in odrasli kmečki mladini kakor tudi gospodinjam, da obiskujejo predavanja od začetka do konca.

* Delovanje nove Vzajemne pomoči ustavljeno. Banska uprava dravske banovine objavlja: S pooblastilom ministra za trgovino in industrijo ustavljam delovanje in poslovanje pripravljalnega odbora za osnovanje Vzajemne pomoči, registrirane pomožne blagajne v Ljubljani, ki ima svoje poslovne prostore v Ljubljani, Mencingerjeva ulica 4 (Kolezija). Ban dr. Marušič.

* Apnenik je ustavil obrat. Apnenik v Pečovniku pri Celju je odpustil vse delavstvo in ustavil obrat, ki bo počival najbrž do pomladi.

* Tistim, ki si žele otroka. Banska uprava oskrbuje in vzgaja veliko število otrok, ki so ali osiroteli ali pa so zaradi brezbriznosti svojcev zapuščeni in zanemarjeni. Ker so vsa mesta v dečkih zavodih in pri rednikih zasedena, banovinska zadevna sredstva pa že izčrpana, ni mogoče ugoditi nadaljnjim prošnjam za sprejem otrok, ki jih vlagajo svoji. Nasprotno pa v mnogih primerih želijo dobri zakonci vseh slojev, ki sami nimajo otrok, in taki, ki so jim otroci dorasli ali pomrli, pa tudi starejše samostojne osebe, ki se čutijo osamljene, sprejeti iz ljubezni in sočutja kakega malčka (tudi šolobvezne) v brezplačno oskrbo ali pa celo za svojega. Na te osebe se z pozivom na njihovo ljubezen in usmiljenje do osirotelih in zapuščenih otrok obrača banska uprava s prošnjo, da bi sprejete kakega teh revčkov in mu dale trajen dom, dobro oskrbo in vzgojo in mu s tem nadomestile starše. Kdor želi sprejeti kakega teh osirotelih in zapuščenih otrok, naj se izvoli zglasti osebno ali pismeno pri banski upravi, oddelek za socialno politiko in narodno zdravje v Ljubljani, Knafljeva ulica 9, poslopije banovinske hranilnice, I. nadstropje, soba št. 1

* Koroške novice. V Grebinju so pri posestniku Lojku imeli ženitovanje. Po polnoči, ko so se pari še vrteli na plesišču, je v gospodarskem postopju nastal požar. Zgorela je tudi sosedova hiša in ogenj se je prijemal tudi že drugih poslopj. — V vasi Št. Štefanu pri Velikovecu je po daljši bolezni preminul znani posestnik Jože Lobnk. Bil je dolgo let občinski odbornik in vedno odločen narodnjak. — Posestnik Cimpešar na Obirskem ima menda hudega sovražnika, ker mu je bil že trikrat podtaknjen ogenj. Dvakrat so ogenj pravočasno opazili, tretjič pa mu je pogorel hlev.

* Golobi pismoče. Banska uprava dravske banovine razglašja: Ponovno se opozarja prebivalstvo na zakon o golobih pismočah, posebno pa na člen 16. zakona, ki se glasi: Kdor zaloti goloba, opremljenega z obročkom na nogi, ali tudi brez obročka, toda s pismom pri njem, utrujenega ali ranjenega, ali ga najde mrtvega, mora o tem takoj, a najkasneje v 24 urah obvestiti najbližnjo orožniško postajo, če te v bližini ni, pa občinsko oblastvo, ter tam tudi oddati najdenega goloba s pismom, če je bilo pri njem. Postaja, odnosno občinsko oblastvo mora oddati prejetega goloba in pismo s poročilom, kdo in kje ga je našel, po najkrajši poti najbližji divizijski ko-

mandi. Kdor bo drugače ravnal, se bo kaznoval v mirni dobi z globo 1000 do 10.000 Din, v mobilnem in vojnem stanju pa poleg tega še z robijo do 5 let.

* **Materinski večer v zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani** (Dečji dom kraljice Marije) bo v sredo 14. t. m. ob 20. Govoril bo g. dr. Dragaš o zablodah otrok in mladine.

* **Cvetočo jablanovo vejico** nam je poslal gospod Alojzij Rotman, podpreglednik finančne kontrole v Kuzni (Prekmurje). Cvet je utrgal pri patroljiranju ob meji.

* **Bača ima dovolj dela.** Češkoslovaški industrijec čevljev Bača ima tudi v Borovem poleg Vukovara tovarno. Tam izhaja fednik «Borovo», iz katerega posnemamo, da je sedaj v tovarni zaposlenih okoli 1200 ljudi. Samo zadnji teden, ko sta začeli obratovati dve novi delavnici, je bilo sprejetih okoli 200 delavcev.

* **Požar v Gameljnah.** V starodavnem mlinu g. Janeza Kralja v Zgornjih Gameljnah je iz nepojasnjenega vzroka nastal požar. Na pomoč so prihitali domači gasilci, a niso mogli več rešiti mlina. Posrečilo pa se jim je omejiti požar. V mlinu je zgorelo tudi mnogo žita in moke.

* **Smrtna nesreča** je doletela 17letnega posestniškega sina Ferdinanda Kojzeka iz Kajbe pri Breznem ob Dravi. Vodil je dva vprežena vola, ki sta se pa nenadno sredi ceste preplašila in zdivjala. Kojzek ju je hotel ustaviti, toda pri tem ga je vol pomendral na tla, pogazil in mu pri tem razparal trebuh. Kojzeka so prepeljali takoj v mariborsko bolnišnico, kjer je smrtonosnim poškodbam podlegel.

* **Nesreča na železniškem prehodu.** Predzadnjo sredo ponoči po 23. uri se je na železniški progi med Sv. Lovrencem na Dravskem polju in Hajdino pripetila železniška nesreča, ki bi kmalu zahtevala človeške žrtve. Tedaj so se vračali štirje vozniki, ki so bili zaposleni na Dravskem polju s prodajo čebule, s svojimi vozovi v Spuhljo, Novo vas in k Sv. Marku. Na glavni cesti v bližini čuvajnice 10. so morali prevoziti železniško progo. Ob isti uri vozi osebni vlak iz Maribora proti Čakovcu. Preko proge sta speljala že dva voznika, medtem ko je bil voz Ignaca Mikša iz Spuhlje baš na progi, ko je pribrazil vlak. Stroj je zgrabil konja, ga vlekel kakih 100 metrov s seboj ter ga popolnoma razmesaril, a voz je sunil v bližnjo ograjo, kjer je obličal. Vlak je zaradi nesreče takoj obstal in so stroj očistili. Vozniki so nato poškodovani voz pripeli k drugemu vozu in nadaljevali svojo pot. Pri zasliševanju so vozniki trdili, da zatvornice ob omenjenem času niso bile spuščene in da so zaradi tega mirno nadaljevali pot.

* **Ogenj pri Slovenjgradu.** Nedavno ponoči je gorelo pri mladem posestniku Antonu Sedovniku v Gmajni pri Slovenjgradu, ki mu je ogenj uničil gospodarsko poslopje, hišo in vse, kar je bilo pod streho. Ogenj je nastal na skednju in se je hitro razširil po vsem poslopju, tako da ni bilo mogoče rešiti kaj drugega kakor samo živino iz hleva in svinje. Ker je poslopje na samem in na hribu ter brez vode, je bilo vsako gašenje izključeno. Zato tudi gasilci niso šli gasiti, ker bi itak ne opravili ničesar, le najbližji sosedje so pritekli na pomoč in poskušali rešiti, kar se je rešiti dalo. Ker je stala hiša prav blizu gospodarskega poslopja in je veter vlekel naravnost proti hiši, se je ogenj razširil tudi nanjo in jo uničil do tal. Sedovnik trpi škode za okrog sto tisoč dinarjev, zavarovan pa je bil pri dveh zavarovalnicah za 69.500 Din. Lansko leto si je nanovo zgradil hlev, ki ga je stal, kakor trdi, blizu 40.000 Din, leta 1929. pa je precej popravil hišo, zaradi česar je za Sedovnika to še hujši udarec. Splošno se pa trdi, da je postal posestnik žrtev zlobne roke.

* **Huda nezgoda šolarja.** V Dulu pri Trebnjem imajo vaščani napravljen kamnolom za dobavo gramozna in peska za pot. Kamnolom je zelo strm. Na vrh kamnoloma je splezal komaj 12letni šolarček Joško Šepeč iz Dula ter je izkušal preplezati

strmo steno navzdol. Pri plezanju se mu je pa že takoj v začetku okrušil kamen in gramoz se je pričel posipati. Ubogega dečka je potegnilo s seboj. Ves pobit s hudimi poškodbami po glavi in vsem telesu je obležal dečko naposled nezavesten na tleh. Prepeljali so ga v bolnišnico v Novo mesto.

* **Slovenec se je ponesrečil v Beogradu.** Pri gradnji nove palače ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje se je ponesrečil Slovenec Ivan Škoda, star 30 let. Na poziv svojega tovariša se je nagnil nad odprtino za dvigalo. V istem trenutku ga je udarilo dvigalo po glavi s tako silo, da se je takoj zvrnil v prepad, kjer je obležal nezavesten v mlaki krvi. Prepeljali so ga v splošno državno bolnišnico, kjer je kmalu umrl.

Pri razdraženih živcih, glavobolu, slabem spanju, utrujenosti, pobitosti, tesnobotnosti imamo v naravni «Franc Jožefovi» grenčici domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi, takoj preženemo. Sloviti zdravniki priznavajo, da učinkuje «Franc Jožefova» voda zanesljivo tudi pri ljudeh višje starosti. «Franc Jožefova» voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in vseh specerijskih trgovinah.

* **Smrt zaradi opeklin.** Na Ptujski gori se je štiriletna hčerka posestnice Marije Vedrinove igrala v družbi otrok v sobi poleg zakurjene železne peči. Naenkrat je začela mati v kuhinji, kjer je kuhala, strahovite krrike. Ko je prihitela, se ji je nudil grozen prizor. Deklica je bila vsa zavita v plamene, ki so ji požirali obleko. Z nesrečnega otroka je mati takoj strgala obleko, sosedje pa so takoj odhiteli po zdravnika. Toda vsaka pomoč je bila zaman. Otrok je podlegel poškodbam.

* **Samomor.** Brezposelni pleskarski pomočnik Alojzij Umek je nedavno skočil iz četrtega nadstropja v Maistrovi ulici v Mariboru na betonska tla in nato v bolnišnici podlegel poškodbam. Umek je izvršil samomor zaradi nesrečne ljubezni, kar je razvidno iz pisma, ki ga je zapustil.

* **Najden utopljenec.** Nekako pred šestimi tedni je izginil od doma v Zrkovski ulici na Pobrežju stanujoči 60letni upokojenec Andrej Žerjal, močno obupan zaradi boleznih žene, ki je ležala v bolnišnici. Nekaj dni pozneje so našli ob Dravi pri Meljskem brodu Žerjavov suknjič in klobuk, kar je vzbudilo sum, da je mož v obupu izvršil samomor. Te dni so v Ptuj pri mostu potegnili iz Drave že močno razpadlo truplo starega človeka, v katerem so spoznali pokojnega Žerjala.

* **Strašna smrt.** V noči na soboto je, kakor običajno, spal v domačem hlevu posestnik Ferdinand Kojzek iz Brezna. Na nepojasnjen način sta se mu odvezala oba vola od jasl in tavalja po hlevu. Eden je stopil z vso težo Kojzeka, ki je spal na tleh, na trebuh. Pritisek je bil tak, da so nesrečnemu izstopila čreva. Naglo so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer so se zdravniki zelo trudili zanj, a je bila vsaka pomoč zaman.

* **Neznano kam je izginil.** Pred dnevi je odšel posestnik Šilhan od Sv. Lovrenca na Dravskem polju z dvovprežnim vozom v družbi svojega hlapca Antona Kodriča v Maribor po razne življenjske potrebščine. Ko je opravil vse potrebno, se je gospodar z večernim vlakom odpeljal domov, hlapec pa je ob istem času z vozom krenil proti domu. Gospodar pa je ponoči in naslednjega dne zaman pričakoval hlapca in voz. Ko se je zjutraj brodar Hüttl na dravskem brodu pri Svetem Lovrencu hotel prepeljati čez Dravo, je opazil, da stoji pred brodom na drugi strani dvovprežni Šilhanov voz z obema konjema, dočim hlapca Kodriča ni bilo nikjer in se tudi ni odzval na večkratno klicanje. Zapornica, ki vodi na brv, je bila odprta in zato domnevajo, da je hlapec najbrže v temi in vinjenosti padel v Dravo in utonil.

* **Pomanjkanje spanja** je največkrat posledica nervoznega stanja. Stalno negovanje telesa s Fel-

lerjevim blagodišečim Elsa-Fluidom, tem skozi 30 let preizkušenim domačim sredstvom in kozmetikom, vselej pomaga. Poizkusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poizkusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici 58 Din brez nadaljnjih stroškov pošilja lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 360 (savska banovina).

* **Samomor v cerkvi.** Na državni praznik popoldne proti 16. uri je prišel v Žagarjevo gostilno v Šentjanžu na Vinski gori mlad možki ter popil nekaj vina in žganja. Pojedel je še porcijo pečenke, nato pa je proti pol 17. uri zapustil omenjeno gostilno in krenil preko ceste proti cerkvi. Kmalu za tem je rudar Novinšek, ko je šel mimo cerkve, opazil, da gori v cerkvi sveče pred velikim oltarjem. Radoveden je stopil skozi velika vrata v cerkev in prestrašen obstal; veliki oltar je bil ves v blesku gorečih sveč, pod steklenim lestencem pred oltarjem je pa visel možki. Ko je Novinšek ugotovil, da v obešenem ni več življenja, je hitel v župnišče, da obvesti o čudnem dogodku župnika g. Weiša. Vest o čudnem samomoru se je po Šentjanžu hitro raznesla in privabila v cerkev mnogo radovednežev. Dognalo se je, da se je nesrečnik obesil s koncem vrvi, ki jo je odrezal od velikega zvona, položil klobuk ob oltar, prižgal na njem vse sveče, nato pa splezal na klop, pritrdil ob lestence vrv in se z njo obesil. Po neki vojaški listini, ki so jo našli pri njem, so ugotovili njegovo identiteto. Nesrečnik je 28letni Franc Hudej, tovarniški delavec iz Weschnaggove tovarne usnja v Šoštanju, doma iz Skornega. Kmalu se je oglašil tudi Hudejev bratranec, ki je povedal, da je Hudej prejšnjega dne prišel k njemu na obisk in pri njem prenočeval. V njegovi vojaški knjižici so našli listič, kjer se v zmešanih stvkih poslavlja od življenja in od ljubljene Rozike, ki ga je zapustila. Oskrunjeno cerkev je pa moral domači g. župnik s predpisanimi obredi zopet posvetiti.

* **Tat je zažgal skedenj.** V četrtek zjutraj okoli 6. ure je nastal ogenj v skednju posestnika Tomaža Markoviča v Bukovcih pri Ptuj. Ker je bilo v poslopju precej sena in slame, je bila kmalu vsa zgradba v plamenih ter je zgorela do tal. Požrtvovalnosti gasilcev iz Bukovcev, Stojncev, od Sv. Marka in Zabovcev se je zahvaliti, da nista zgoreli še stanovanjsko poslopje Markoviča in poslopje njegovega zeta Jožefa Njegača, ki je postavljeno na Markovičevem dvorišču. Škoda je le delno krita z zavarovalnico. Ker je držala iz skednja sled s potresenim senom v bližnji gozd, sodijo, da je pri Markoviču nekdo kradel seno, si pri tem svetil z vžigalicami in kako gorečo vžigalico vrgel v seno. Orožniki pridno poizvedujejo za storilcem.

* **Roparski napad.** Nedavno zvečer je bil pri Voglajski brvi v Celju napaden od dveh nepoznatih možkih posestnik Rok Pasarič iz okolice Sv. Jurija ob južni železnici. Neznana napadaleca sta mu izmaknila listino, v kateri je imel manjšo vsoto denarja.

* **Pobeg od doma.** Od doma je odšel neznan kam pred tednom dni 17letni Karel Kokolj, sin železniškega sprevodnika iz Taborske ulice. Z njim je pobegnil od doma tudi neki Vavpotič iz Loške ulice. S seboj sta vzela brač in kitaro.

* **Vlom v pisarno.** V noči na 29. novembra sta neznanca storila vlomila v pisarno javnega notarja g. Krisperja v Črnomlju. Vlomilca sta, kakor kaže, preskočila vrtno ograjo in še skrila v kleti, kjer sta čakala ugodnega trenutka. Okoli 2. ure ponoči se je vili huda ploha, ki jima je omogočila nemoten pesel. Priplazila sta se do enega dvorišnih oken, razrezala šipo, izdrla železno mrežo in se splazila v notranjost. Nato sta šla po hodniku naravnost v pisarno v prtljaju. V pisarni sta vlomila dve blagajni, tri pisalne mize, razbila stekleno omaro in nato po isti poti zopet izginila. Vrši se preiskava.

* **Uspešen lov za vlomileca.** V noči na 30. novembra je imela občinska pisarna v Radečah nezajelen obisk. Nočni čuvaj Anton Simončič je na svojem obhodu ob pol 1. opazil v občinski pisarni

luč in dve neznaní osebi. Ko je baš hotel sklicati ljudi, so prišli trije domačini, ki so le lotili zlikovcev, a ta dva sta jo popihala na streho. Začela se je divja gonja; naposled se je posrečilo ujeti oba nepridiprava, ki sta se bila skrila na nekem hodniku. Dospeli so tudi župan in orožniki, ki so tatova zaslišali. Vlomilca sta prišla v pisarno skozi okno na ulični strani, preiskala sta vse predale ter pograbila 1100 Din, ki jima jih je župan odvzel. Vlomilca sta Viljem Fogris in Jože Jane, oba iz Trbovelj. Izročena sta bila tukajšnjemu sodišču.

«Franc Jožefova» grenčica povzroči lahko odvajanje.

* **Nočni vlom.** V noči na petek so neznaní storilci vlomili v gostilniške prostore pri Seifriedu na Aleksandrovi cesti v Mariboru. Nemoteno so si privoščili najprej pijače in jedi, nato pa so s silo vdrli v predal mize, v katerem je hranila natakaričica drobiž, in vsega pobrali ter brez sledu izginili v noč.

* **Velik vlom pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah.** V noči na predzadnjo sredo so vlomilci obiskali trgovino g. Dreva in odnesli raznega blaga v vrednosti nad 65.000 Din. Vse ukradeno blago so drugega dne izsledili orožniki v nekem listnjaku, kjer so ga tatovi zakopali v listje. Vlomilski tolpi so orožniki že za petami.

* **Otroka je vrgla v Savo.** Te dni zjutraj se je odpeljala iz Zagreba 19letna Danica, ki se je rodila v Nablrežini in je pristojna v Ljubljano. V naročju je imela novorojenčka, ki ga je kazala sopotnikom. Po naključju se je z istim vlakom vozil tudi uradnik železniške policije z Zidanega mosta, ki se je zanimal za mlado, nenavadno blede in slabotno mladenko. Vozila sta se skupaj do Zidanega mosta, kjer je pa Danica izstopila, češ, da nese otroka sestri, ker ni njen, ampak sestrin. Vlak stoji na postaji na Zidanem mostu pol ure. Ko je Danica pozneje zopet vstopila v vlak, je železniški uradnik opazil, da je brez otroka. Uradnik je nato poizvedoval po Zidanem mostu in bližnji okolici, ali je mladenka res odala otroka komu, izvedeti pa ni mogel ničesar. Zato je sumil, da se je dekletu otroka najbrže iznebilo. O tem je telefonično obvestil policijsko upravo v Ljubljani in zato je bila Danica ob prihodu vlaka v Ljubljano aretirana. Na policiji je nesrečno dekletu priznalo, da je pred devetimi dnevi v zagrebški bolnišnici porodilo dekletce. Peljala se je v Ljubljano in izstopila na Zidanem mostu, kjer je blizu mostu vrgla dete v Savo. Policija je mlado nezakonsko mater izročila sodišču.

* **Prijeta ubežnika.** Stražnik je v nedeljo zjutraj opazil v Tivoliju dva neznaná mladeniča, ki sta se mu zdela na prvi pogled sumljiva. Izrabil je priliko in se jima neopaženo približal. Ker mu na njegova vprašanja nista znala dati pravih odgovorov in sta bila brez vsakih listin, ju je odvedel na policijo. Tu se je izdal prvi za 29letnega Jožeta Janca, drugi pa za Josipa Novaka. A takoj, ko so ju začeli zasliševati, so dognali, da se je drugi zlagal in ni navedel pravega imena. Slednjič je priznal, da se piše Viljem Kerin. Nato so ugotovili, da sta oba ptička pobegnila iz zapora okrajnega sodišča v Radečah. Tja sta bila odpravljena že pred 1. t. m. zaradi vloma v občinsko pisarno v Radečah. V zaporu pa se jima je posrečilo ponoči odpahnuti zapah, pa sta jo ubrala iz mesta in se preko Dolenjske pritepla v Ljubljano.

* **Lažni trgovski potnik.** Te dni se je potikal po ptujski okolici neki Feliks Klemenčič, pomožni delavec iz Radvanja pri Mariboru, ki pa se je izdajal za trgovskega potnika ter ponujal strankam Schichtovo milo, češ, da dobi vsaka stranka pri odvzemu 10 kg mila brezplačno za nagrado 3 metre finega blaga za obleko. Kot naplatilo je zahteval polovico tega zneska ter na ta način od več strank izvalil denar. Pečal se je pa tudi z zavarovalnimi posli zavarovalnice «Dunava», od katere ni imel nikakega pooblastila, ter je tudi na račun zavarovanja pobiral razne zneske. Klemenčiča je izsledil 2. t. m. v Ptuj

policijski stražnik ter mu napovedal aretacijo. Klemenčič je po dolgem oklevanju dejanje priznal.

* **Iskan vlomilec.** Nedavno noč je bil izvršen v pisarno župnišča v Krškem drzen vlom. Tat je v pisarni vse premetal in slednjič res iztaknil 120 Din v pisalni mizi. Pri vlomu pa je storilec poškodoval tudi razno pohištvo in trpi župnik g. Janez Filipič 270 Din škode. Isto noč je bilo vlomljeno tudi v mesnico Ivana Pozeba v Krškem ter je tat odnesel 4 kg salam, več klobas in nekaj svinjskega mesa. Orožniki zasledujejo nekega 33letnega hlapca, ki je po vlomih izginil iz Krškega.

* **Žrtev neprevidnega lovca.** Ko se je pred dnevi vračal proti domu skozi gozd čevljar in dninar Anton Janežič od Sv. Martina na Pohorju, je nenadno za seboj zaslišal strel, v tem trenutku pa je že tudi začutil, da ga je zadela krogla v desno nogo in mu jo prebila. Janežič je moral v bolnišnico.

* **Zaloško klanje pred sodniki.** Pred malim kazenskim senatom v Ljubljani je stal 22letni orjaški mesarski pomočnik France Mazovec iz Zgornjega Kašlja, ki je v začetku septembra v Požarjevi gostilni v Zalogu navalil z dvema mesarskima nožema na družbo fantov in deklet in začel neusmiljeno sekati okrog sebe. Državni tožilec je zahteval ostro kazen in mali senat je Mazovca obsodil na 16 mesecev robije in v plačilo vseh stroškov, vsem oškodovancem pa bo plačal 11.990 Din odškodnine.

* **Ustreljen in v gozdu skrit.** V nedeljo zjutraj so našli ljudje v gozdu na meji ptujskega okraja ustreljenega 18letnega Stanka Brumca, hlapca iz Vrhloga. Dosedanje ugotovitve pravijo: V petek zvečer so pili fantje v kleti posestnika Dobrška v Trnovcu in je prišlo do prepira, med katerim je nekdo ustrelil Brumca. Fantje so nato truplo prenesli v gozd ter ga dobro skrili v grapi. Krogla je šla Brumcu naravnost skozi srce in pljuča in je izstopila na hrbtu. Vsaka zdravniška pomoč bi bila zaman. Ni pa še ugotovljeno, ali je bil Brumec ustreljen s puško ali z revolverjem. Orožniki iz Poljčan so izvršili dve aretaciji.

* **Vlom v cerkev.** Nedavno je vlomil v župno cerkev v Zavrču neki Maks Podhostnik, po poklicu trgovski pomočnik iz Cvetlina. Imel pa je smolo, ker je naletel na prazne nabiralnike. Orožniki so vlomilca že naslednjega dne izsledili in našli pri njem razno vlomilsko orodje, med drugimi tudi žago za žaganje železa. Podhostnik, ki je meseca marca odsedel v Ljubljani 15mesečno ječo in se potem brezposeln potikal okoli, je bil priveden v ptujske sodne zapore.

* **Velika tatvina.** Sedlar in bičar Miha Osolin v Domžalah je že dve leti opazal, da mu iz delavnice in trgovine izginja blago. Zaman si je prizadeval ugotoviti, kdo mu blago krađe. Nedavno pa je dobil nepodpisano pismo, v katerem mu neznanec sporoča, da naj išče tatu v osebi svojega pomočnika Ivana Klemena, ki je zaposlen pri njem že šest let. V pismu je bilo tudi navedeno, da nosi Klemen ukradene reči sedlarskemu mojstru Osredkarju v Domžalah. Pismo pravi tudi, da si je Osredkar iz te kupčije nabavil motorno kolo in da ima nekaj denarja naloženega v hranilnici. Osolin je zadevo prijavil orožnikom, ki so kmalu ugotovili resničnost teh navedb in aretirali tatinskega pomočnika. Nedavno sta se namreč Osredkar mlajši in njegov oče Osredkar starejši sprla. V prepiru je Osredkar starejši zagrozil, da bo vse izdal in povedal, da prodaja njegov sin ukradeno blago. Ko je Klemen to zvedel, je pozval Osredkarja na odgovor in mu zagrozil, da ga takoj ustrelji, če bi ga izdal. Na podlagi uvedenih poizvedb je orožništvo Klemena aretiralo in izročilo sreskemu sodišču v Kamniku.

* **Smrtno nevarno obstreljeva tihotapec.** V Vrhu, nedaleč od Starega trga, je prebival brez vseh sredstev nekdanji posestnik Antončič, oženjen in oče petih nedoraslih otrok. Zaradi silne bede, v kateri je živela družina, je mož zašel na kriva pota in se lotil tihotapljenja. Na državni

praznik okoli 14. ure se je mož odpravil dobro obložen s kotonino, svilo in drugim blagom iz Italije preko meje naše države. Spremljal ga je neki njegov tovariš, ki mu je bil za vodnika, ker sam Antončič ni dobro poznal poti. Ko sta bila na naši strani, so ju opazili naši graničarji in so ju pozvali, naj obstaneta. Antončič pa se za pozive ni brigal, nego se je pognal v divji beg in odvrzel vse blago, medtem ko je njegov tovariš obstal in so ga graničarji odvedli na stražnico. Ker se Antončič tudi na ponovne klice ni ustavil, je eden vojakov v izvrševanju svoje službene dolžnosti ustrelil proti njemu in ga nevarno ranil. Krogla je zadela Antončiča v pleča, mu prebila pljuča ter mu na prsih nad srcem izstopila. K ranjencu so takoj prihiteli graničarji, mu nudili prvo pomoč ter ga odpeljali na njegov dom. Domači so poslali v Lož po banovinskega zdravnika dr. Raznožnika, ki je ugotovil, da je rana smrtno nevarna in da skoro ni upanja na okrevanje. Ker bi bolnik zaradi prevelike izgube krvi ne mogel prenesti prevoza v ljubljansko bolnišnico, je zdravnik to odsvetoval. Hudo ranjeni Antončič je tako oslabil, da so morali poklicati duhovnika iz Starega trga, ki ga je sprevidel s tolažili sv. vere. Ta žalostni dogodek naj bo ponoven opomin vsem tistim v naših obmejnih krajih, ki se še pečajo z nevarnim poslom tihotapljenja.

* **Boj z divjimi lovci.** Nedavno je prišlo do hude bitke med lovskimi pazniki in divjimi lovci pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju, kjer sta bila nevarno ranjena dva lovska paznika, ki še vedno ležita v mariborski bolnišnici. Aretiranih je bilo šest kmečkih sinov, ki premišlujejo sedaj svojo nepremišljenost v zaporih okrajnega sodišča. Predzadnji torek okrog 18. pa je prišlo do novega sličnega boja. V omenjenem času je prežal skrit za drevjem na robu gozda ob meji občin Dogoš in Sv. Miklavža lovski paznik Ivan Požar, ki je v službi lastnika tamkajšnjega lova dr. Kupnika, na divje lovce, katerih streljanje je slišal malo prej iz globine gozda. In res so se kmalu prikazale iz gozda tri moške postave, o katerih je Požar kljub temi takoj dožgal, da so oborožene. Pozval jih je, naj obstanejo. Divji lovci pa so se naglo vrgli na tla in si poiskali kritje, istočasno pa so otvorili hud ogenj iz svojih pušk na lovskega paznika Požarja, ki jim je v silobranu odgovoril in zadel divjega lovca 26letnega delavca Feliksa Vidoviča od Sv. Miklavža. Vidovič se je z glasnim krikom prevrgel in stokajoč obležal. Požar se mu je približal, da bi mu pomagal. Tega pa ni mogel storiti, ker sta Vidovičeva tovariša nadaljevala streljanje proti njemu. Požar je v diru zapustil bojišče in odhitel na tezensko orožniško postajo, kjer je ves dogodek opisal. Orožniki so se napatili z njim na lice mesta, a niso nikogar več našli. Šli so k Sv. Miklavžu, kjer so našli doma hudo ranjenega Vidoviča in ga takoj zaslišali. Vidovič, ki ga je zadel naboj svinčenih zrn v hrbet in desnico, se je izgovarjal, češ, da je bil sam in neoborožen ter da se je vračal z obiska pri bratu v sosednji vasi. Njegov zagovor pa ne bo točen. Ranjenca so prepeljali v mariborsko bolnišnico, medtem ko išče Vidovičeva sokrivca orožništvo.

* **Krvav pretep v Hočah.** Nedavno so se stepili delavci v Pristernikovi gostilni v Hočah z nekim lovskim čuvajem. Posledice pretepa pa so bile usodne za 24letnega delavca Ivana Holcerja in 25letnega delavca Franceta Kirbiša, oba doma iz Skokov. Holcer je obležal na bojišču z razparanim trebuhom, Kirbiš pa s hudo razmesarjeno desno nogo. Mariborski reševalci so prepeljali oba ranjenca v mariborsko bolnišnico.

* **Vlom v župno pisarno v Krškem.** Predzadnji torek zjutraj je prišel mestni nočni čuvaj praviti v župnišče g. župniku, da je okno v župno pisarno odprto. Ko sta stopila v pisarno, sta našla zunanje okno s silo odprto. V pisarni je bilo vse razmetano. Odnesele pa je vlomilca le debrih 100 dinarjev, ki so bili spravljeni v kuverti v miznici kot poštnina in udnina za Mohorjeve knjige. Isto noč se je tat mudil tudi v hiši mesarja in gostil-

ničarja g. Pozeba. Pobral je nekaj mesa in cigaret. Orožništvo tatove skrbno zasleduje.

* **Staro domačijo je visoko zavaroval in zažgal.** Vdovec Jakob Planinšek, bivši novomeški usnjajar, je imel pri svojih spekulacijah vedno takšno nesrečo, da je prišel v spor s paragrafi. Na Golem Brdu pri Medvodah je v začetku septembra kupil posestvo za 45.000 Din. K posestvu je spadala le na 5000 Din cenjena domačija, obstoječa iz razdrapanje hiše in nad sto let starega gospodarskega posloplja. Po podpisu notarske pogodbe v Ljubljani je Planinšek takoj pohitel k zavarovalnici «Croati» in vso podrtijo zavaroval za 69.400 Din. 28. septembra letos se je Planinšek pojavil na Golem Brdu šel je na skedenj. Kaj je tam delal, nihče ne ve. Popoldne je prišel k posestniku Komotarju. Ponoči pa je skozi streho skednja švignil ogenj. Požar je uničil vso domačijo. Orožniki so hitro začeli poizvedovati za požigalca in so Planinška že drugi dan aretirali. Orožnikom je zatrjeval: «Sem nedolžen. Ne bom priznal, ker so minili tisti časi, ko so ljudem prste stiskali.» Veriga sumljivih okolištin pa ga je tako oklenila, da so ga orožniki odvedli v zapore ljubljanskega deželnega sodišča. Pred malim senatom se je Jakob Planinšek te dni zagovarjal zaradi sleparstva, ker je skušal opehariti zavarovalnico za zavarovalnino. Obsodili so ga na eno leto robije.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

GPD NAPAD NA PROSVETNEGA DELAVCA.

Kapele pri Dobovi, decembra.

Pravijo, da smo v društvenem življenju precej živahni. Prav tako! Ali vsa društva pri nas ne uživajo naklonjenosti, vsaj ne Sokol, ki ga je pomagal ustanovljati in ga vodi naš delavni šolski upravitelj g. Knapf. Zelo se to društvo bori za obstoj, a kljub temu kaže prav lepe uspehe! To pa zopet ni po volji onim ljudem, ki bi še vedno radi imeli one stare čase, ko se je dalo s pomočjo raznih strank po «svoje gospodariti». Dolgo so ga nadlegovali, tožarili oblastvom in podobno, ali svojega cilja le niso mogli doseči. Zato so ga naposled dejanski napadli na način, ki je vreden vse obsodbe.

Pred dnevi je bilo, ko je okoli 10. zvečer sedel v svojem stanovanju v stari šoli za mizo in izvrševal neke pisarniške posle. Nepričakovano so zažvenketale šipe na oknih blizu mize in dva velika kamna sta priletela mimo njegove glave. Samo za malenkost je manjkalo, pa bi bilo po njem ali pa po njegovi soprogi, ki je sedela poleg njega.

Po svojem divjaškem činu, s katerim so napravili zlasti malemu spečemu otročičku precej strahu, občini na šipah pa dosti škode, so seveda pogumno zbežali v temno noč.

Dobovsko orožništvo se marljivo trudi, da izsledí napadalce, ki se hočejo na tako sramoten način izkazati hvaležni človeku, ki ves svoj razpoložljivi čas posveča delu za narod in za širjenje jugoslovenske misli. Ali so prizadeti kaj pomislili, kak madež so s takim grdim napadom nartili vsej občini?

«SKOK V ZAKONSKI JAREM.»

Kostanjevica na Krki, novembra.

Odpri roke, odpri srce,
otiraj bratovske solze,
sirotam olajšuj gorje.

Zima je pred durmi. Dvorišča se polnijo z drvimi, sekira in žaga pojeta na vseh koncih in krajih. Medtem ko se večina prebivalstva zadostno preskrbi s kurjavo, oštane mnogo ljudi celo brez zadostne hrane. Tak siromaki iščejo predvsem v občinski pisarni zaslonbe. «Otrok mora v šolo, a mu ne morem kupiti čevljev in obleke», taka so vsakdanja moledovanja. Doslej so bili siromašni otroci vsak božič obdarovani z obleko in obutvijo. Ta običaj bi tudi sedanji župan g. Gerlovič rad obdržal. Toda občinska blagajna komaj zmaguje najnujnejše potrebe, Ob-

činska hranilnica pa, ki ni nobenkoli odrekla svoje pomoči v takih primerih in bo gotovo tudi letos žrtvovala primeren znesek v korist najrevnejšim, zaradi denarne krize ne kaže one gibčnosti kakor prejšnja leta.

Na izpodbudo občinskega tajnika g. Strajnerja so se domenili tukajšnji gledališki igralci, moči, ki so se na odru že ponovno izkazale, in so pridile pod pokroviteljstvom občine in režiserstvom g. župana trodejanke «Skok v zakonski jarem». Igra je bila uprizorjena dvakrat na sokolskem odru v dvoranji Bučarjevega hotela in obakrat z velikim uspehom. Prav vse vloge so bile posrečeno razdeljene. Gmotni uspeh obeh predstav je bil dovoljen. Iz teh dohodkov bo občina nakupila potrebno za božičnico siromašnim otrokom in tako bo lepa navada s pomočjo požrtvovalnih igralcev in obiskovalcev predstav tudi letos ostala izvedljiva v istem obsegu kakor prejšnja leta.

Želeti bi bilo, da se naša igralska družina čim prej zopet pojavi pred kulisami. Ker so med igralci tudi glasbeni talenti, bi za izpremembo bila na mestu morda tudi kaka spremljava.

SHODI JRKD V ŠMARSKEM SREZU

Ustanovitev nove postojanke.

Šmarje pri Jelšah, decembra.

V nedeljo se je zopet mudil narodni poslanec g. Vekoslav Špindler v našem srezu ter je imel dva lepa shoda, prvega zjutraj po maši pri Sv. Emi ob Sotli, drugega pa popoldne v Lembergu. V obeh krajih je lepa udeležba odraslih in mladine obojega spola dokazala, kako nujno si želi narod obvestila in pouka o perečih vprašanih dnevnega življenja in zvezi s splošnim gospodarskim položajem. Zlasti zanimata narod vprašanje kmečkih dolgov in vprašanje prehrane preko zime, ki je zlasti pereče v velikem delu šmarskega sreza, ki je bil letos hudo udarjen delno s sušo, delno pa s točo. Kričeče nesorazmerje med cenami, ki jih zlasti razni mešetarji in prekupovalci ponujajo in plačujejo kmečkim gospodarjem za njihove pridelke in njihovo živino, in cenami industrijskega blaga, ki ga mora kmet kupovati, vzbujata med narodom na naši vasi nejevoljo in ga brezpogojno vodi k razmišljanju o potrebi združene samoobrambe in samopomoči v zadrugah.

Narod z zanimanjem sledi poročilom in razpravam o teh vprašanih ter se tudi sam oglašuje v razpravi s svojo besedo. Vedno globlje čuti naš kmečki narod nujno potrebo tako politične kakor gospodarske enotne organizacije kmeta in kmečkega delavca in vaškega obrtnika po vsej državi.

Pri Sv. Emi se je v nedeljo tudi ustanovila nova krajevna organizacija JRKD pod vodstvom gg. županov Maksa Slivnika iz Roginske gorce in Janeza Murka od Sv. Eme in še več odličnih mož iz tamošnjih občin. Shod v Lembergu je vodil predsednik tamošnje krajevne organizacije JRKD, posestnik in župan g. Ivo Mernik. Govoril je tudi tajnik g. Vladimir Kos o delu organizacije. Za njim pa je poročal narodni poslanec g. Vekoslav Špindler.

VUZENIŠKO PISMO.

Vuzenica, decembra.

Na vernih duš dan smo položili k večnemu počitku na našem pokopališču učiteljico Zlatko Serajnikovo. Blaga pokojnica, ki je že dolgo trpela za hudo boleznijo, je bila zelo priljubljena, kar je dokazala velika množica, ki jo je spremljala na zadnji poti. Otroci pa so napolnili njen grob do vrha s cvetjem, ki ga je rajna vedno tako ljubila.

Prvi decembra je proslavila šola v Sokolskem domu z lepim sporedom. Za nagovorom šolskega upravitelja gosp. Vollmaierja o pomenu dneva so se vrstile deklamacije in pevske točke, nato so pa še otroci pokazali svojo umetnost na odru s prizorom «Miklavž prihaja». Po končanem

sporedu je razdelil župan 50 revnim otrokom čevlje in oblačila, ker bi bilo staršem teh otrok v današnjih hudih časih pač nemogoče, pošiljati jih pozimi v šolo.

Minulo nedeljo smo priredili Miklavžev večer in je še pri tej priliki bilo od Sokola obdarovanih 30 otrok. Prinesel pa je Miklavž lepih daril tudi drugim pridnim otrokom.

Že delj časa razsaja pri nas davica in je že mnogo otrok v bolnišnici. K sreči bolezen še ni zahtevala smrtnih žrtev.

PREKMURSKI GLASNIK

Šolska kuhinja v Dolnji Lendavi. Takoj po ustanovitvi sreske organizacije JRKD se je ustanovil tudi njegov socialni odsek. Ta je že takrat razmišljal o tem, kako bi osnoval javno kuhinjo za uboge otroke. V početku letošnjega šolskega leta pa se je naposled ustanovila dijaška kuhinja, za kar gre največja zasluga županu g. Šiftarju in podžupanu in predsedniku sreske organizacije JRKD g. dr. Pikušu. Za vzdrževanje kuhinje se je nato ustanovil nadzorstveni svet pod predsedstvom katebeta g. Verbanjšeka, vodje socialnega odseka sreskega odbora JRKD. V tem svetu so še članovinski zdravnik g. dr. Klar, upravitelj meščanske šole g. Dobernik, upravitelj osnovne šole g. Gorišek, nadalje predsednice ženskih društev, kotor Kola jugoslovenskih sester in Evangelizatskega in Izraelitskega ženskega društva ter še nekatere dame in gospodje. Nadzorstveni svet je takoj pričel z nabiranjem potrebnih sredstev. V pohvalo vsej dolnjelendavski in drugi javnosti moramo reči, da je bilo občinstvo res radodarno. Delo v kuhinji je razdeljeno. Vsak dan kuhata po dve dolnjelendavski dami. Nadzorstvo za čas obeda vrši učiteljstvo osnovne šole.

Ukinjenje uradnih dnevov. Okrajno sodišče v Murški Soboti naznanja, da so uradni dnevi v Gornji Lendavi in v Križevcih zaradi nezadostnih sredstev s 30. novembrom letos ukinjeni.

Smrt na meji. V bližini Markovcev je nameravalo prestopiti mejo več mož. Med njimi je bil tudi neki kočar z Markovcev. Na hrbtu je nesel koš jabolk, ki jih je hotel prodati na Madžarskem. Može je opazila obmejna straža. Graničar jih je pozval, naj obstanejo. Ti se za poziv niso zmenili, marveč so začeli bežati. Straža je ustrela in en strel je zadel kočarja. Mož je bil pri priči mrtev. V dveh mesecih je to že peti primer smrti na meji, pa se ljudje še vedno ne izpametujejo.

Iz Velikih Dolencev nam pišejo: Praznik uedinjenja se je tudi pri nas ob severni meji proslavil zelo svečano. Po slovesni službi božji se je zbralo v veliki učilnici tukajšnje šole toliko ljudstva, da so nekateri morali stati celo v veži, ker v sobi ni bilo prostora. Vedno bolj se opaža pri nas zanimanje za narodne prireditve, kar je gotovo razveseljiv znak. Proslavo je skrbno pripravilo učiteljstvo osnovnih šol Velikih Dolencev in Budincev. Z zanimanjem in navdušenjem so sledili poslušalci posameznim točkam, govorom učiteljstva in deklamacijam in petju otrok.

Listnica uredništva

Mozirje. Mnogo morate počivati. Seveda je najbolje, če morete iti za nekaj časa v bolnišnico.

NAŠI NA TUJEM

Slovenci v Ameriki. V Bridgeportu je bil pri zadnjih volitvah izvoljen za komisarja v okraju Belmontu Slovenec Anton Hočevvar, bivši trgovec. To je najvišji politični urad, ki ga je kedaj zasedel Slovenec v državi Ohio. — V La Salleju je umrla Ema Veligoškova, stara 55 let. — V Elyju je utonil med lovom na divje race 30letni Ivan Plut, ki se je rodil v Ameriki. — V istem kraju je umrl upokojeni redar Janez Štrukelj, star 60 let, doma iz ljubljanske okolice. — Istotam so

Kakšno mora biti milo?

Ako naj služi za negovanje kože, tedaj sme vsebovati samo neškodljive sestavine, potrebne za zdravje in lepoto, nadalje mora prijetno dišati, ne samo v začetku, temveč do zadnjega. — Taki čisti medicinski izdelki so Feller-jeva Elsa-mila zdravja in lepote in se imenujejo: Elsa-lilijino mlečno milo in Elsa-milo lilijine kreme, izredno fina cvetlična mila, Elsa-milo iz

rumenjaka, zelo milo in prikladno tudi za najmanjše otroke, Elsa-glicerino milo zlasti za razpokano kožo, Elsa-boraksovo milo, odlično tudi zoper solnčne pege in druge kožne nečistoče, Elsa-katranovo milo desinficira in zelo koristi koži na glavi in lasem in Elsa-milo za britje. S pošto za poskus 5 kosov v zeleni izberi pošlje za 52 Din franko lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 360 (savska banovina).
Odobren od ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje Sp. št. 509 z dne 24. marca 1932.

Na lovu.

Gonjač: «Prišli smo na nove sledove leva.»
Lovec: «Imenitno.»
Gonjač: «Držijo pa v smeri od nas.»
Lovec: «Tem bolje.»

Večerna družba.

Gost: «Strašno dolgočasno je tu.»
Gostitelj (ki ga pa gost ne pozna): «O, dat!»
Gost: «Ali ne bi izginila?»
Gostitelj: «Zal, ne morem, ker sem gostitelj.»

Sumljiva nezgoda.

Jaka (sreča Matijo, ki ima obvezano roko):
«No, kaj se ti je pa zgodilo? Pa te vendar ni povozil avtomobil?»

Matija: «Kaj še! Sinoči sem se vračal z veselice, pa mi je stopila pijana neroda na roko...»

Dober zdravnik.

A: «Ali je tvoj znanec res dober zobni zdravnik?»
B: «Pa še kako! Vsi zobje, ki mi jih je vstavil, so mi brez bolečin izpadli...»

Sport.

A: «Edino zdravilo proti debelosti je po mojem mnenju sport. Jaz ga gojim že 20 let.»
B: «Kakšen sport pa gojiš?»
A: «Poštne znamke zbiram...»

V restavraciji.

Gost: «Gospod natak, naročil sem telečjo glavo, pa ne morem več čakati.»
Natak: «Oprostite, gospod, mislil sem, da jo že davno imate...»

MALI OGLASI

ZENITEV.

Starejši zasebnik, brez otrok, z 80.000 Din gotovine, se želi poročiti s starejšo posestnico, ki je brez otrok in ima dobičkanosno manjše posestvo ali trgovino. — Pismene ponudbe pod «Zdravski», poštroležeče Fala nad Mariborom.

Brezobrestno posojilo

za odkup zemljiškoknjižnega dolga, nakup posestva in zidavo hiš podeljuje «Zadruga», Ljubljana, poštini predal 307. — Sprejema zastopnike! 343

Fant

star 14 let, zdrav, pošten, brez staršev, ali dekle enake starosti, kot pomoč v kuhinjo. Dopise na podružnico «Jutra» v Mariboru pod značko «Sirota». 370

Hiša in dve njivi

v najbližji okolici Ljubljane ugodno naprodaj. — Naslov: Ljubljana, Oražnova ulica 3/1 (ob tobačni tovarni). 367

PROVANDEIN

Ne more se prijaviti.

A: «Pojdite delat, nikar ne beračite!»
B: «Gospod, saj bi delal, pa ni nikjer dela.»
A: «Kdo pravi, da ga ni! Baš čitam tu v novinah, da sprejemajo v službo ljudi obeh spolov.»
B: «Da, toda jaz sem samo moški.»

Organizem krepi fiziološki ekstrakt «Kalefluid». Ojačuje izločevalno delovanje vseh žlez. Uporablja se pri oslabilih živcih, pri izmučenosti, pri polni nevrasteniji. Detaljna literatura brezplačno. Zahtevajte: Beograd, Kralja Milana 15, Miloš Marković. — «Kalefluid» se dobiva v lekarnah in drogerijah. Odobreno od ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, 8. broj 5000 z dne 28. marca 1932.

Živinorejcem

priporočamo zanje jako koristno knjigo

Prva pomoč ponesrečenim živalim.

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa, zdravila, kladki, masiranje, drgnjenje, o načinu kako se žival prisili da je mirna, o dviganju padlih ali bolnih živali, o ranah ter kaj je storiti v raznih slučajih nagie obolesti, kot pri poškodovanju rogov, poškodbokopita in zakovanju, pri prischu med parklji, opeklini, strelji, zlomu kosti, zvitju, izčlenjenju, izpadu porodnice in maternice, izpadu danke, vnetju vimena, driski, zaprtju, koliki, napejanju goved in ovac, pri tujih pred-

metih v požiralniku, pretresu možgan, solnčarici, nevarnosti zadušitve, zastrupitvi, ozebljenju, postopanju s popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih itd.

Vsak lastnik živali, ki se hoče obvarovati škode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo. Knjiga, ki velja s poštnino vred Din 36.50, se naroča

v knjigarni Tiskovne zadruga v Ljubljani

Selenburgova ulica št. 3

OPOZORILO SVINJEREJCEM.

Znamenit belgijski preparat, poznan širom sveta, ki preprečuje boleznim pri prašičih in jih zdebela za dva do tri mesece prej. Tovarna tega izbornega preparata je v želji, da ga izkoristijo vsi rejci, vključno krizi sklenila, da ponovno zniža cene.

Izkoristite priliko in kupite takoj pri svojem trgovcu originalen zavojček z okoli 800 gram, ki stane sedaj samo 25 Din, pa se naglo prepričate o resničnosti naših navodil.

GARANCIJA. Za primer neuspeha sprejmemo neizrabljeno količino nazaj in vrnemo ves denar. Ako ga v svojem okolišu ne dobite, pišite nam, da ga vam pošljemo vsako količino. Navodilo vsakemu zavojčku pridano v našem jeziku.

Generalni zastopnik za dravsko banovino
JOSIP JUNC, Vrtača št. 4/II.

Najnovije dvokolo z motorčkom 1 1/2 K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igranje in posamezni deli najceneje. Ceniki franko.

«TRIBUNA» F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Tisoči že ozdravljeni!

Zahtevajte takoj knjigo o moji
NOVI UMETNOSTI PREGANJEVANJA

ki je že marsikoga rešila. Ona more poleg vsakega načina življenja pomagati, da se bolezen hitro premaga. Nočno znojenje in kašelj prenehata, teža telesa se zviša ter po poapnenju bolezni sčasoma preneha.

RESNI MOŽJE

zdravniške vede potrjujejo prednost te moje metode in jo radi priporočajo. Čim prej pričnete z mojim načinom prehranjevanja tem bolje.

Popolnoma zastoj in poštnine prosto dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega. Ker razpošilja moj založnik samo

10.000 komadov brezplačno, pišite takoj. Zadošča dopisnica na spodnji naslov.

Zbiralnica za pošto:

Georg Fulgner

Berlin-Neukölln, Ringbahnstrasse 24, Abt. 491.

Udobnost

Trpežnost

Naše podjetje in naš delavec Vam nudita kvalitetno gumo **REKORD**. Zahtevajte zato povsod samo **REKORD**.

Delo

v današnjih hudih časih si preskrbi še najlaže vsakdo s tem, da si uredi doma nekako domačo pletilnico. Mi nudimo delo vsakomur na ta način, da odvezemamo izdelane pletenine, dobavljamo prejo in izplačujemo mezdno za pletenje. To potrjuje mnogo zahval. Če želite tudi Vi dela in zaslužka, pišite zaupno po brezplačna navodila trdki: Domača pletarska industrija Josip Kališ, Maribor, Trubarjeva ulica št. 2, oddelek 5.